

Návrh využití dotačních možností pro vybraný zemědělský podnik

Pavλίna Bujáková

Bakalářská práce
2018

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavčina Bujáková**
Osobní číslo: **M140342**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Návrh využití dotačních možností pro vybraný zemědělský podnik**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte poznatky týkající se specifíků zemědělského podnikání, účtování a dotací jako zdroje financování v České republice.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybraný zemědělský podnik.
- Analyzujte dotační možnosti pro sledovaný podnik.
- Analyzujte využití dotačních možností v aktuálním programovém období ve vybraném zemědělském podniku a navrhněte optimální využití dotačních titulů v dalších letech.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 153 s. ISBN 978-80-7357-961-6.

DWYER Janet. Europe's rural futures – the nature of rural development II: rural development in an enlarging European Union. Rev. ed. London: Inst. for European Environmental Policy, 2003, 136 s. ISBN 1873906455.

FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 179 s. ISBN 978-80-7179-939-9.

NEPLECHOVÁ, Marta. Účetnictví zemědělského podniku. 2., aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2007, 175 s. ISBN 978-80-7263-393-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2017**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2018**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

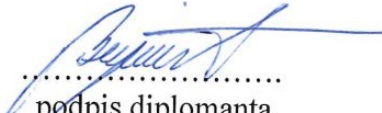
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 14.5.2018

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato práce se věnuje problematice zemědělského podnikání a dotací v České republice. V první části jsou vysvětleny základní pojmy týkající se zemědělského podnikání a účtování v rámci zemědělské výroby. Dále jsou představeny základní dotační programy pro oblast zemědělství. Jsou uvedeny příklady zaúčtování dotací a specifik účtování jednotlivých oblastí zemědělské výroby. Na konci práce je provedena analýza vybraného podniku z pohledu dotací a jsou navrženy dotační možnosti využití v rámci daného podniku v následujících letech. Cílem práce je porozumět problematice zemědělského podnikání a zhodnotit využívání dotací ve vybraném podniku s cílem doporučit podniku možnosti získání finančních prostředků do budoucna v rámci České republiky.

Klíčová slova: Dotace, Program rozvoje venkova, Společná zemědělská politika, Státní zemědělský intervenční fond, platba SAPS, MAS.

ABSTRACT

This thesis deals with agricultural business and subsidies in the Czech Republic. The first part explains the basic concepts of agricultural business and accounting in agricultural production. In addition, basic subsidy programs for agriculture are presented. Examples of the accounting of subsidies and the specifics of accounting for individual crop production are presented. At the end of the work, the selected enterprise is analyzed from the point of view of subsidies and the possibilities of utilization in the company in the following years are proposed. The aim of the thesis is to understand the issue of agricultural business and to evaluate the use of subsidies in the selected enterprise in order to recommend to the company the possibility of obtaining funds for the future within the Czech Republic.

Keywords: Subsidy, Rural Development Program, Common Agricultural Policy, State Agricultural Intervention Fund, SAPS payment, LAG.

Chtěla bych tímto poděkovat vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné rady a tipy při zpracování mé práce. Zároveň bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, kteří byli se mnou na mé cestě studiem a podporovali mne v těžkých chvílích. Také děkuji vedení zemědělského podniku za možnost zpracovat práci na jejich podnik a za poskytnutí potřebných podkladů pro zpracování.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 SPECIFIKACE ZEMĚDĚLSKÉ ČINNOSTI	12
1.1 ZEMĚDĚLSKÝ PODNIKATEL	13
1.2 ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA	13
1.2.1 Jednotlivé druhy zemědělství a zemědělské výroby	15
1.2.1.1 Extenzivní zemědělství	15
1.2.1.2 Intenzivní zemědělství	15
1.2.1.3 Integrované zemědělství	15
1.2.1.4 Rostlinná výroba	16
1.2.1.5 Živočišná výroba.....	16
1.3 EVIDENCE ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKATELE.....	16
2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ V ZEMĚDĚLSKÉM PODNIKU V ČESKÉ REPUBLICE	17
2.1 ÚČETNÍ PRINCIPY A ZÁSADY – ČESKÁ REPUBLIKA.....	17
2.2 VYKAZOVÁNÍ ZEMĚDĚLSKÉ VÝROBY PODLE ČESKÉ PŘÁVNÍ ÚPRAVY	18
2.2.1 Účetnictví v živočišné výrobě.....	18
2.2.1.1 Vykazování zvířat v oběžném majetku.....	19
Zdroj: Vlastní zpracování, 2018	20
2.2.1.2 Vykazování zvířat v dlouhodobých aktivech.....	20
2.2.2 Účetnictví v rostlinné výrobě.....	23
2.2.2.1 Rostlinná výroba v oběžných aktivech	23
2.2.2.2 Rostlinná výroba v dlouhodobém majetku	25
2.2.2.3 Lesní porosty.....	26
3 DOTACE PRO ZEMĚDĚLSKÉ PODNIKY V ČESKÉ REPUBLICE	28
3.1 VZNIK A VÝVOJ SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY	29
3.1.1 Historické milníky.....	32
3.2 FINANCOVÁNÍ SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY	33
3.3 REFORMY SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY	34
3.4 VLIV ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY NA ÚZEMÍ ČR	35
3.4.1 Etapa vstupní (2004- 2006).....	36
3.4.2 Etapa přizpůsobení (2007-2010).....	37
3.4.3 Etapa vyrovnávací (2011-2013).....	39
3.5 DOTACE V AGRÁRNÍM SEKTORU.....	40
3.5.1 Program rozvoje venkova	41
3.5.2 Přímé platby	46
3.5.2.1 Jednotná platba na plochu SAPS	47
3.5.2.2 Platba pro mladé zemědělce	47
3.5.2.3 Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (GREENING)	47
3.5.2.4 Dobrovolná podpora vázaná na produkci	47
3.5.2.5 Přechnodné vnitrostátní podpory	48
3.5.3 PGRLF	48

3.6	ÚČTOVÁNÍ DOTACÍ	49
3.7	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014-2020 V RÁMCI ČESKÉ REPUBLIKY	51
II PRAKTICKÁ ČÁST		53
4	CHARAKTERISTIKA ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU	54
4.1	ANALÝZA DOTACÍ V PODNIKU VÍNO S.R.O.	54
4.2	HOSPODAŘENÍ PODNIKU	57
5	NÁVRH DOTAČNÍCH MOŽNOSTÍ PRO PODNIK V NÁSLEDUJÍCÍCH LETECH	59
5.1	PROGRAM ROZVOJE VENKOVA	59
5.2	PGRLF	59
5.3	PŘÍMÉ PLATBY	60
5.4	MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA – METODA LEADER	60
ZÁVĚR		61
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		62
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		65
SEZNAM OBRÁZKŮ		67
SEZNAM TABULEK.....		68
SEZNAM PŘÍLOH.....		69

ÚVOD

Ve své bakalářské práci se budu věnovat problematice zemědělského podnikání a možností finanční podpory pro zemědělské podnikatele v rámci evropských a národních zdrojů. Popíši rozdělení zemědělské výroby a vysvětlím základní pojmy v rámci zemědělské činnosti. Další kapitole budu věnovat legislativní úpravě účetnictví v zemědělském podniku v České republice a představím základní možnosti a specifika účtování v živočišné a rostlinné výrobě. V další kapitole představím problematiku dotací a jejího historického vývoje a provedu základní rozčlenění dotačních titulů a zhodnotím aktuální situaci v České republice z pohledu aktuálního programového období 2014-2020.

Zemědělství je pro lidstvo jako takové velice důležité z pohledu jeho funkce produkce potravin ale zároveň i z pohledu přírodoochranné a krajinytvorné funkce. V rámci toho je zemědělství velice podporovanou oblastí a dotace patří k významným zdrojům příjmů pro zemědělce, zejména v méně příznivých oblastech.

Charakter zemědělské výroby způsobuje, že zemědělství podnikatelé díky nepružnosti poptávky po zemědělských produktech spolu s neelastickou nabídkou se musí potýkat s kolísáním cen zemědělských produktů a to má za důsledek snižování jejich ziskovosti. Proto tento druh podnikatelského sektoru je na dotační podpoře značně závislý.

Česká republika již od roku 2004 čerpá kromě státních podpor na rozvoj a udržení zemědělského podnikání i podpory v rámci Evropské unie. To mělo dopad na zvýšení alokovaných finančních prostředků do tohoto sektoru a tím došlo k výraznému nárůstu a zrychlení rozvoje zemědělství v České republice. Můžeme říci, že zemědělství je aktuálně jedním z nejvíce podporovaných sektorů, co se týče dotačních zdrojů. Nicméně co se týče podílu zemědělství na HDP, je na velmi nízké úrovni. Avšak vysoké finanční podpory z EU napomáhají tomuto sektoru, a proto je zemědělství považováno za stabilní odvětví.

Cílem mé práce je proniknout do problematiky zemědělského podnikání v České republice a do problematiky dotací, která je úzce spjata se zemědělskou činností. V rámci své praktické části představím sledovaný podnik, jeho činnosti a zhodnotím jeho aktuální situaci z pohledu čerpání dotací. Následně navrhnou nové možnosti využití dotačních příležitostí pro zvolení zemědělský podnik.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této práce bude pochopení problematiky zemědělského podnikání a dotací pro zemědělské podnikatele v České republice. Bude popsáno, kdo se může stát zemědělským podnikatelem, jaké máme druhy zemědělské výroby a jaké jsou účetní zásady a specifika v oblasti zemědělské výroby. V další části práce bude popsán vývoj evropské unie a poskytování dotací v rámci České republiky. V závěru práce bude provedena analýza využívání dotačních prostředků ve zvoleném zemědělském podniku a budou navrženy další možnosti využití získání dotačních prostředků pro daný podnik

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SPECIFIKACE ZEMĚDĚLSKÉ ČINNOSTI

Zemědělství je provozováno na celém světě v různých podobách podle daných klimatických a přírodních podmínek. Můžeme jej rozdělit na dva základní druhy. Zemědělství intenzivní (konvenční, integrované) a zemědělství extenzivní (ekologické). Intenzivní zemědělství má za cíl ekonomicky efektivní výrobu potravin s co nejnižšími náklady při co možná největším možném objemu produkce. Naopak extenzivní zemědělství, které je v ČR zastoupeno zejména v podobě ekologického, podporuje přirozený oběh látek mezi rostlinnou výrobou a živočišnou výrobou. Jeho cílem je zachovat přirozenou úrodnost půdy bez využití průmyslových hnojiv. Mezi ekologickým a konvenčním zemědělstvím ještě existuje zemědělství integrované, které se snaží omezovat používání průmyslových hnojiv a využívá prvky obou druhů zemědělství, jak ekologického (trvalá udržitelnost) tak i konvenčního zemědělství (ekonomická aktivita).

Zemědělská půda tvořila v rámci České republiky v roce 2015 okolo 53 % z celkové výměry České republiky. Z větší části je tato půda ve vlastnictví právnických osob. V ČR obhospodařují 30% zemědělské půdy podniky fyzických osob, které tvoří 89%, tedy téměř většinu z celkových zemědělských podniků. Naopak podniky právnických osob, které tvoří pouze 11 % z celkového počtu zemědělských podniků, hospodaří na velké většině celkové výměry zemědělské půdy v ČR. Průměrná velikost zemědělského podniku byla okolo 133 ha obhospodařované zemědělské půdy v roce 2013.

Celková výměra půdy v ČR je aktuálně na úrovni 4,2 mil. ha. Největší část tvoří orná půda 3 mil. ha (71%), na které jsou pěstovány a střídány v rámci osevních postupů různé druhy plodin, například pšenice a ječmen. Zbylou část tvoří trvalé porosty (978 tis. ha), vinice (19 tis. ha), trvalé travní porosty (978 tis. ha) a chmelnice (10 tis. ha).¹

Od vstupu České republiky do EU, v roce 2004 nastaly změny v oblasti regulace jednotlivých oblastní zemědělství. Například trh s obilovinami je regulován prostřednictvím společné organizace trhu (SOT) a oblast sadby, odrůd a osiva s výjimkou trvalých kultur prostřednictvím Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ).

---

¹ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Rostlinná výroba. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/rostlinna-vyroba/>

1.1 Zemědělský podnikatel

Zemědělství je podnikání, které je závislé na klimatických podmínkách a je vázáno na půdu. Podnikání v zemědělství se řídí zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.²

Zemědělským podnikatelem podle tohoto zákona je fyzická nebo právnická osoba, která hodlá provozovat zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost, za účelem dosažení zisku, za podmínek stanovených tímto zákonem a která, pokud jde osobu fyzickou

- a) Je plně svéprávná,*
- b) Má trvalý pobyt na území České republiky, nejedná-li se o občana České republiky nebo o občana členského státu Evropské unie,*
- c) Pohovorem před obecním úřadem obce s rozšířenou působností prokáže základní znalost jazyka českého, nejedná-li se o občana České republiky nebo o občana členského státu Evropské unie, základní znalost jazyka českého prokáže fyzická osoba tím, jestliže je schopna*
  - 1. Plyně a jazykově srozumitelně reagovat na otázky vztahující se k běžným situacím denního života a podnikání,*
  - 2. Plyně přečíst určený běžný článek z denního tisku a ústně, vlastními slovy, sdělit jeho obsah. (Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství § 2e)*

1.2 Zemědělská výroba

Zemědělská výroba vznikla před desetitisíci lety před našim letopočtem, kdy lidé využívali pro svou obživu různé druhy plodin, které byli v daném místě schopni vyprodukovat. Různorodost těchto plodin a semen se v jednotlivých částech světa lišila a každá oblast se vyznačovala kultivací určitých specifických druhů plodin, které se časem začali šířit po celém světě. Postupně docházelo v zemědělské výrobě k modernizaci a nahrazování lidské práce

---

² MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

mechanizací, což mělo za důsledek zvyšování efektivity práce. S modernizací v oblasti zemědělství docházelo také k zavedení využívání syntetických hnojiv, které na jednu stranu zvýšili produktivitu a snížili míru znehodnocení pěstovaných komodit, ale zavedení těchto postupů při pěstování přineslo i řadu negativních důsledků v oblasti kvality životního prostředí.³ V posledních letech dochází ve velké míře i ke genetické modifikaci plodin, které jsou pod kontrolou EU a zároveň existuje databáze GMO plodin, kterou spravuje kanadská firma AgBios.⁴

Pokud zhodnotíme aktuální situaci v zemědělství, můžeme říci, že postupný vývoj zemědělství až do současné podoby má a měl dopad nejenom na oblast environmentální ale i na oblast sociální a politickou z pohledu celní a dotační politiky. V roce 1989 prošlo zemědělství majetkovou a ekonomickou proměnou, která měla za důsledek změny v množství a kvalitě jednotlivých komodit. Byl rozšířen vývoz jednotlivých druhů komodit a u některých komodit došlo k poklesu pod úroveň domácí spotřeby.

Zemědělská výroba odedávna patřila k tradičním odvětvím národního hospodářství. Její hlavní funkcí je funkce produkční, která má zabezpečit obživu pro obyvatelstvo ale má i další pozitivní vlivy na společnost. Méně známou a často zapomínanou je funkce ekologická a společenská. Zemědělství podnikatelé se starají a obhospodařují prostor kolem nás, hlavně ve venkovských a horských oblastech. Díky tomu jsou jejich činnosti podporovány jak z národních tak evropských zdrojů, vedoucí k udržení dané míry zemědělské produkce a podpoře rozvoje zemědělských podnikatelů.⁵

---

³ WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Dějiny zemědělství [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Dějiny_zemědělství

⁴ WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Geneticky modifikovaný organismus [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Geneticky_modifikovaný_organismus

⁵ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zemedelstvi.html>

1.2.1 Jednotlivé druhy zemědělství a zemědělské výroby

Z hlediska rozdělení, se zemědělská výroba člení dle intenzity vstupů na zemědělství intenzivní (precizní, konvenční) a extenzivní (ekologické) a z hlediska zaměření na výrobu rostlinnou a výrobu živočišnou.

1.2.1.1 Extenzivní zemědělství

Extenzivní zemědělství je charakteristické tím, že využívá co nejméně externích vstupů, jako jsou průmyslová hnojiva, chemické ochranné látky v rostlinné výrobě a veterinární léčiva a přídatné látky v krmivech ve výrobě živočišné.

1.2.1.2 Intenzivní zemědělství

Naopak intenzivní zemědělství je zaměřeno na zisk bez ohledu na dlouhodobou udržitelnost tohoto typu hospodaření. Hlavním cílem je vyrobit co možná největší objem produkce s co nejnižšími náklady.

Současným novým podruhem intenzivního zemědělství je zemědělství precizní, které využívá nové technologie pro mapování pozemků a organizaci řízení strojů při hnojení velkých ploch pozemků.⁶ Tím je dosaženo efektivnějšího využívání externích zdrojů, kdy je hnojení nebo ochrana rostlin uplatňována pouze ve vymezených oblastech a nedochází k celoplošné aplikaci. Tato nová metoda snižuje nejenom náklady na externí zdroje při pěstování ale je také šetrnější k životnímu prostředí.⁷

1.2.1.3 Integrované zemědělství

Snahou vytvořit efektivní formu zemědělství s prvky jak extenzivního tak intenzivního vzniklo zemědělství integrované. To se snaží omezovat využívání průmyslových hnojiv a pesticidů a zároveň nezapomíná na ekonomickou výhodnost.

---

⁶ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

⁷ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

1.2.1.4 Rostlinná výroba

Rostlinná výroba je hlavním a nejdůležitějším zdrojem produkce potravin pro výživu obyvatel. Je také zdrojem surovin pro nejrůznější průmyslová odvětví a také producentem krmiv a steliv pro živočišnou výrobu. Rostlinná výroba v ČR zabírá okolo 4 200 000 ha půdy z čehož většina je dotačně podporována. Hlavním znakem rostlinné výroby je její závislost na půdě a přírodních podmínkách.

1.2.1.5 Živočišná výroba

Živočišná výroba je výrobou využívající produkci rostlinné výroby, jako jsou krmiva ke svému dalšímu zhodnocení. Hlavními výchozími produkty jsou mléko, maso a vejce. Z pohledu ekonomického dosahují komodity živočišného původu vyšší přidané hodnoty než je tomu u rostlinné výroby.

V rámci České republiky jsou nejvíce zastoupené odvětví chovu skotu, chovu prasat a chovu drůbeže.⁸

1.3 Evidence zemědělského podnikatele

Fyzická nebo právnická osoba, která se hodlá stát zemědělským podnikatelem a provozovat zemědělskou výrobu jako soustavnou a samostatnou činnost vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost a za účelem dosažení zisku, je povinna se zapsat do evidence zemědělského podnikatele. Evidenci provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností podle sídla společnosti nebo trvalého bydliště fyzické osoby. Správcem informačního systému je Ministerstvo zemědělství a provozovatelem jsou Obecní úřady. Evidence zemědělského podnikatele je veřejná a jsou zde uveřejněny základní údaje o podnikateli a datum zápisu do evidence.⁹

Zájemce o daný druh podnikání musí nejprve splnit podmínky uvedené v zákoně o zemědělství v § 2 e odst. 1., které vymezují jednotlivé druhy zemědělské výroby a stanovují základní podmínky nutné ke splnění z pohledu podnikatele.

---

⁸ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

⁹ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Evidence zemědělského podnikatele. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/farmar/EZP/>

2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ V ZEMĚDĚLSKÉM PODNIKU V ČESKÉ REPUBLICE

Zemědělská výroba je o ostatních forem podnikání specifická a to má vliv i na účtování v daném podniku. Základním rozdílovým rysem zemědělské činnosti oproti ostatním podnikatelským činnostem je biologický charakter. Od něho se odvíjí schopnost plodit, růst a rozmnožovat se, což je základní vlastností rostlin a živočichů. V tomto případě zde nemáme pouze reprodukci ekonomickou ale také reprodukce biologickou, která prostřednictvím přirozených biologických procesů dokáže přinášet ekonomický prospěch.¹⁰

Produkční cyklus u rostlin a živočichů je charakteristický svou dlouhodobostí. Ovlivnit a zkrátit délku produkčního procesu může zemědělský podnikatele pouze optimalizací nebo šlechtěním. To ale souvisí s nárůstem nákladů

Výrobní cyklus je v zemědělské výrobě poměrně dlouhý a navíc přináší podnikatelům z ekonomického hlediska problém s nepravidelností jejich cash flow. To je díky sezónnosti, zejména rostlinné výroby, v určitých obdobích více zatíženo výdaji a určitým pouze výnosy. Navíc zemědělský podnikatel nemá žádnou moc ovlivnit výrobní proces. Růst rostlin, zdraví zvířat to vše je závislé na přírodních podmínkách a navíc celý proces nese určitý rizika (klimatická, genetická a nakažová).

Účetnictví musí proto zachytit jedinečný charakter zemědělské činnosti, který se projeví nejvíce v oceňování a klasifikaci aktiv a následné vykazování.¹¹

2.1 Účetní principy a zásady – Česká republika

Účetnictví je v ČR upraveno Zákonem o účetnictví (ZÚ) platný nejenom pro zemědělské podnikatele ale pro všechny účetní jednotky. Na daný zákon pak navazují vyhlášky, které obsahují konkrétnější informace pro jednotlivé typy účetních jednotek. Pro oblast zemědělské výroby, oblast dalších druhů výroby, obchodu a služeb platí vyhláška č. 500. Ta se věnuje uspořádání a samotnému obsahu účetní závěrky a účetních výkazů a příloh účetní

---

¹⁰ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 12 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

¹¹ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 17 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

závěrky. Jednotlivé účetní postupy jsou uvedeny v Českých účetních standardech (ČÚS). Pro oblast daní jsou důležité zákony:

- Daňový řád
- Zákon o DPH
- Zákon o rezervách
- Zákon o dani z příjmu

a další zákony zabývající se jednotlivými daněmi (daň z nemovitostí, daň silniční..).¹²

2.2 Vykazování zemědělské výroby podle české právní úpravy

2.2.1 Účetnictví v živočišné výrobě

Z pohledu účetního je na zvířata pohlížena buď jako na oběžné aktivum nebo na dlouhodobé. To záleží od účelu, který od nich podnikatel očekává. Důležité je přitom nezapomínat na zásadu významnosti.

Dospělá zvířata, která jsou hospodářsky využívána na získávání produktů, jako je mléko, vlna a jiné jsou považovány za dlouhodobá aktiva. Na rozdíl od dospělých zvířat ve výkrmu nebo k plemenitbě, které jsou určeny pro prodej, využití ve vlastní chovu nebo pro maso a kůži jsou považovány za oběžná aktiva. Do oběžných aktiv navíc patří i mladá zvířata, která jsou následně v případě zařazení do výkrmu nebo k plemenitbě zařazena do dlouhodobých aktiv. Ale neplatí to vždy, že dospělá zvířata určená k chovu musí být zařazena do dlouhodobého majetku. *Do dlouhodobého hmotného majetku musí být vždy podle §7 odst. 5 vyhlášky č. 500 zařazena pouze ta zvířata, jejichž doba užívání (k chovu či jiným hospodářským užitkům) je delší než jeden rok a jejich pořizovací cena (pořizovací náklady) je vyšší než hranice stanovená účetní jednotkou.*¹³ Každá účetní jednotka má právo si zvolit svoji vlastní hodnotovou hranici pro zařazení dospělého zvířete do DM s ohledem na dodržení věrného a poctivého zobrazení. Každé zvíře může účetní jednotka přesouvat z oběžných aktiv do dlouhodobých a i naopak v případě, kdy je změna účelu zvířete z dokrmení na porážku a prodej.

---

¹² DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 49-52 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

¹³ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 52 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

2.2.1.1 Vykazování zvířat v oběžném majetku

V rámci oběžného majetku jsou zvířata účtována ve skupině 12 – Zásoby vlastní výroby. Zvířata určená pro zemědělskou výrobu jsou účtována analyticky na účtě 124 – Zvířata, kam patří mladá zvířata, užitková dospělá zvířata, které nemůžou být účtována do dlouhodobého majetku a zvířata ve výkrmu. V případě nových zvířat jako jsou příchovky, přírůstky, anebo také úbytky zvířat jsou účtovány proti účtu 584 – Změna stavu zvířat.

Základní účtování v oběžném majetku:

Tabulka 1: Účtování zvířat v oběžném majetku

Transakce	MD	DAL
Převod zůstatku při otevírání účetních knih (interní doklad)	124	701
Pořízení zvířete nákupem		
a) nákup zvířete FAP/v hotovosti	-	321/211
DPH	343	-
zdanitelné plnění	124	-
b) vedlejší pořizovací náklady (FAP)		
Částka celkem	-	321
DPH	343	-
Zdanitelné plnění	124	-
c) clo při nákupu ze zahraničí		
Vyměřené clo	124	379
DPH	343	379
Prodej zvířat	311	601
Příchovky, přírůstky, převod z dlouhod.aktiv k dokrmení	124	584
Úbytky při prodeji, přeřazení do zákl. Stáda, úhynu v rámci norem přirozených úbytků, nutná porážka	584	124

Úhyny zaviněné, nad normy přirozených úbytků, živelná pohroma	549	124
Darování zvířete	543	124
DPH	543	343
Převod zůstatku při uzavírání knih	702	124

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018¹⁴

2.2.1.2 Vykazování zvířat v dlouhodobých aktivech

Zvířata, která jsou dlouhodobě hospodářsky využívána, jsou spolu se zvířaty základního stáda zařazována na účet 026 – Dospělá zvířata v dlouhodobém majetku.

Pořizování zvířat je většinou nákupem nebo zvířata pochází z vlastních chovů. Dle délky využívání jednotlivých zvířat jsou zvířata odepisována a zachycují se specifikace ohledně ocenění zvířat základního stáda. V případě ocenění nad hodnotu tržní ceny použijeme opravnou položku. Pokud nemůžeme určit, zda-li se jedná o trvalou nebo přechodnou skutečnost nebo je-li snížení hodnoty nenávratné, pak se hodnota sníží na účet 026 přímo. Podle míst ustájení a podle jednotlivých zvířat se vede k účtu 026 – Dospělá zvířata v dlouhodobém majetku analytická evidence.¹⁵

Tabulka 2: Účtování zvířat v dlouhodobých aktivech

Transakce	MD	DAL
-----------	-----------	------------

¹⁴ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 58 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

¹⁵ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 62 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

Převod zůstatku při otevírání účetních knih (interní doklad)	026	701
Pořízení zvířete		
a) nákup FAP	042	321
b) externí vedlejší pořizovací náklady (FAP)	042	321
c) externí vedlejší pořizovací náklady (pokladna)	042	211
d) interní vedlejší pořizovací náklady (vnitropodniková faktura)	042	586
e) zařazení zvířete do dlouhodobého hmotného majetku (protokol o zařazení do dospělých zvířat)	026	042
Převod zvířete z vlastního chovu		
a) vyřazení a pořízení		
- vyřazení ze zásob	584	124
- pořízení dlouhodobého hmotného maje	042	321
b) externí vedlejší pořizovací náklady na převod zvířete (FAP)	042	321
c) zařazení zvířete do dlouhodobého hmotného majetku (protokol o zařazení do dospělých zvířat a jejich skupin)	026	042
Pořízení zvířete darem	026	648
Pořízení zvířete vkladem	026	411,419,353
Inventarizační přebytky	026	086
Pořízení zvířete z dotace na pořízení		
- FAP zdanitelné plnění	042	321
- vedlejší pořizovací náklady (FAP)	042	321

- částka dotace		
- použití dotace (snížení pořizovací ceny)	346	042
- příjem dotace	221	346
- převod zvířete do DM	026	042
Vyřazení zvířete		
a) úhyn	086	026
b) brakace, prodej	086	026
- vyřazení pořizovací ceny	086	026
- zúčtování zůstatkové ceny (protokol o vyřazení)	541	086
- výnos z prodeje (FAV)	311	641
c) úhyn zvířete, manko zjištěné inventarizací		
- vyřazení pořizovací ceny	086	026
- zůstatková cena	549	086
d) přeražení zvířete do oběžného majetku (k dokrmu)		
- pořizovací cena zvířete (protokol o vyřazení)	086	026
- zůstatková cena zvířete (protokol o vyřazení)	551	086
- příjem zvířete do zásob (příjemka)	124	584
Převod konečného zůstatku při uzavření účetních knih	702	026

Zdroj: *Vlastní zpracování, 2018*¹⁶

¹⁶ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 61 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

2.2.2 Účetnictví v rostlinné výrobě

Rostliny, které jsou pěstované v zemědělství, se řadí na jednoleté, dvouleté a víceleté. Z doby plodnosti se pak odvíjí i základní klasifikace z pohledu účetnictví. Účtování aktiv v zemědělské výrobě vychází z biologických specifíků rostlinné výroby.¹⁷

Tabulka 3: Klasifikace rostlinné výroby z hlediska přinášených užitků

<i>Kategorie</i>	<i>Užitek</i>	<i>Sledování v účetnictví</i>	<i>Účet</i>
Trvalé porosty stromů a keřů	Sklizeň (květy, plody, listy)	DLOUHODOBÁ AKTIVA	025 – Pěstitelské celky trvalých porostů
Les	Dřevní hmota, mízy atd.	DLOUHODOBÁ AKTIVA (dlouhodobá nedokončená výroba)	031 – Pozemky
Jednoleté nebo dvouleté rostliny	Sklizeň celé rostliny	OBĚŽNÁ AKTIVA – ZÁSoby	121 - Nedokončená výroba

Zdroj: *Vlastní zpracování, 2018*¹⁸

2.2.2.1 Rostlinná výroba v oběžných aktivech

Rostlinné kultury, které nesplní parametry dlouhodobých aktiv, jsou zařazeny do ZÁSOb. Zařazujeme zde jednoleté a dvouleté rostliny, které jsou zemědělci pěstovány za účelem sklizně. Výjimkou jsou ale i rostliny plodící více než dva roky a jedná se například o jahodník. V rostlinné výrobě nelze převádět mezi oběžnými aktivy a dlouhodobým majetkem, jak je tomu u živočišné výroby. Oba typy aktiv jsou brány jako samostatná skupina, která má svá vlastní pravidla oceňování. Další výjimkou je problematika účtování lesních porostů, které jsou účtovány samostatně a tvoří svou vlastní skupinu.

2.2.2.1.1 Nedokončená rostlinná výroba

¹⁷ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 63 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

¹⁸ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 63 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

V oběžných aktivech na účtu 121 – Nedokončená výroba jsou sledovány pěstované rostlinné kultury. Přímé náklady se v průběhu roku účtují také na účet 121- Nedokončená výroba a souvztažně s účtem 581 – Změna stavu nedokončené výroby. Nedokončená výroba se oceňuje skutečnými vlastními náklady, které musí podnikatel vynakládat na pěstování. Náklady tvoří veškeré náklady na pěstování, kam patří náklady na pěstování plodiny a podíl výrobní režie. V rozvaze je nedokončená výroba vykazovaná v položce zásob - Nedokončená výroba. Doporučuje se uvést jako přílohu popis o pěstovaných plodinách. Základní účtování nedokončené rostlinné výroby je uvedeno v následující tabulce.

Tabulka 4: Účtování nedokončené rostlinné výroby

<i>Položka</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Náklady na sklizeň – v příštích letech	121.x – Nedokončená výroba sklizeň příštích let	581 – Změna stavu nedokončené výroby
Manka a škody	549 – Manka a škody	121.x – Nedokončená výroba sklizeň příštích let
Převod v analytické evidenci na konci roku	121.x – Nedokončená výroba sklizeň běžného roku	121.x – Nedokončená výroba sklizeň příštích let
Náklady na sklizeň - běžného roku	121.x – Nedokončená výroba sklizeň běžného roku	581 – Změna stavu nedokončené výroby
Manka a škody	549 – Manka a škody	121.x – Nedokončená výroba sklizeň běžného roku
Sklizeň	581 – Změna stavu nedokončené výroby	121.x – Nedokončená výroba sklizeň běžného roku

Převod sklizené produkce na sklad	123 – Výrobky	583 – Změna stavu výrobků
Vyskladnění produkce při prodeji	583- Změna stavu výrobků	123 – Výrobky
Tržba	311 – Odběratelé	601- Tržby za vlastní výrobky

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018¹⁹

2.2.2.2 Rostlinná výroba v dlouhodobém majetku

2.2.2.2.1 Pěstitelské celky trvalých porostů

Do kategorie pěstitelské celky trvalých porostů řadíme ovocnářství. Patří sem stromy a keře s dobou plodnosti delší než jeden rok a splňující parametry minimální hustoty osázení a minimální rozlohy. Tyto aktiva jsou řazena do Dlouhodobých aktiv. Pokud nesplňují ovocné stromy a keře výše zmíněné podmínky, pak se o těchto porostech vůbec neúčtuje a nejsou aktivovány náklady na výsadbu. Trvalý porost se oceňuje v pořizovací ceně, včetně vedlejších pořizovacích nákladů.

Tabulka 5: Účtování pěstitelských ceků trvalých porostů

	MD	D
Převod zůstatku při otevírání účetních knih (interní účetní doklad)	025	701
Pořízení trvalého porostu (FAP)	042/025	321
Prodej trvalého porostu:		
- vyřazením pořizovací ceny z DM (interní doklad)	085	025
- zúčtování zůstatkové ceny (interní doklad)	541	085
- vydaná faktura	311	641

¹⁹ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 72 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

Vyřazení z důvodu škody		
- zúčtování zůstatkové ceny (zápis o škodní události)	541	085
- vyřazení pořizovací ceny (zápis o škodní události)	085	025
Likvidace trvale odepsaného trvalého porostu		
- vyřazení pořizovací ceny DM (interní doklad)	085	025
Převod do osobního vlastnictví		
- vyřazení pořizovací ceny z DM (interní doklad)	085	025
- převod trvalého porostu do osobního užívání majitele podniku – zúčtování zůstatkové ceny (interní doklad)	491	085
Přijaté přislíbená dotace na pořízení trvalého porostu - dokument o poskytnutí dotace (interní doklad)	346 (221)	042
Převod konečného zůstatku při uzavření účetních knih	702	025

Zdroj: *Vlastní zpracování, 2018*²⁰

2.2.2.3 Lesní porosty

Účetní zachycení lesních porostů je plně odděleno a je odlišné od účtování trvalých pěstitelských celků. Les spolu s pozemkem je evidován v rámci hodnoty pozemku a není vykazován v rozvaze jako samostatná položka. V posledních letech došlo ke změně zákona § 39 vyhlášky č.500, kde se uvádí, že účetní jednotky by měli zveřejnit hodnotu lesního porostu v příloze k účetní závěrce. *Pokud účetní jednotka vlastní, má právo nebo příslušnost k hospodaření k více než 10 ha lesních pozemků s lesním porostem, uvede tyto údaje:*

a) celkovou výměru lesních pozemků s lesním porostem,

b) výši ocenění lesních porostů stanovenou součinem výměry lesních pozemků s lesním porostem v m² a průměrné hodnoty zásoby surového dřeva na m², která činí 57 Kč.

²⁰ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters, Kluwer, 2017, 75 s. ISBN 978-80-7552-907-7.

V případě výsadby lesa vlastní činností jsou náklady na výsadbu zahrnuty do nákladů běžného období a les není v účetnictví vůbec evidován. Pokud slouží les pro účel těžby, je do nákladů zavedena rezerva na obnovu lesa. Tato rezerva se vytváří povinně podle lesního zákona k obnově vytěžených lesních porostů. Čerpání rezervy je prováděno v období, kdy dochází k obnově lesních porostů a to v takové výši, v jaké jsou náklady na obnovu vytěžených lesních porostů.²¹

---

²¹ DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017,80s. ISBN 978-80-7552-907-7. Dostupné také z: <http://obchod.wolterskluwer.cz>

3 DOTACE PRO ZEMĚDĚLSKÉ PODNIKY V ČESKÉ REPUBLICĚ

Dotace patří k velmi diskutovaným tématům, co se týče jejich užitečnosti a potřebnosti. Z pohledu objemu finanční podpory, která je alokována na podporu jednotlivých druhů podnikání v ČR je to právě zemědělství, které patří k nejvíce podporovaným oblastem a kam putuje až 50 % alokace České republiky v rámci podpory Evropské unie.

Po vstupu ČR do EU v roce 2004 se otevřela pro zemědělské podnikatele řada nových možností finanční podpory. Do tohoto okamžiku měli podnikatelé v tomto sektoru možnost získat dotace pouze z národních zdrojů. To se ale od vstupu do EU změnilo a čeští zemědělci mohli začít čerpat prostředky i z Evropských dotačních programů. Intenzita a výše finanční podpory do agrárního sektoru ČR vstupem do EU rapidně stoupla. Meziročně došlo k nárůstu podpor o 27%, z toho podpory zemědělským podnikům se zvýšily o 55 %. Nejvíce podpor ve výši 45 % připadlo v roce 2004 na přímé platby. Ty se zvýšily z původních 4,3 mld. Kč v roce 2003 na 12,5 mld. Kč v roce 2004. Evropská unie se podílela na těchto platbách ze 40%.²²

Pojem dotace je dle zákona 218/2000 Sb. interpretován jako „peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právníkem nebo fyzickým osobám na stanovený účel“.²³

Z hlediska účetního lze dotaci vyjádřit jako *bezúplatný plnění, která se poskytuje přímo nebo zprostředkovaně podle zvláštních právních předpisů a na stanovený účel:*

- *Ze státního rozpočtu*
- *Ze státních finančních aktiv*
- *Z národního fondu*
- *Ze státních fondů*
- *Z rozpočtů územních samosprávních celků (obce, kraje).*²⁴

---

²² HAD, Miloslav, Stanislav STACH a Luděk URBAN. *Česká republika v Evropské unii: členství, přínosy, výzvy : [stav k 18.5.2006]*. Praha: Linde, 2006, 200, 42-49 s. ISBN 80-7201-611-3. Dostupné také z: http://toc.nkp.cz/NKC/200610/contents/nkc20061684525_1.pdf

²³ AION CS, s.r.o. © 2010-2018. ZÁKON §3. zakonyprolidi.cz [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218> Zákon §3

²⁴ FIŠEROVÁ, Eva, CHALUPA, Rostislav, et. Al. ABECEDA účetnictví pro podnikatele 2008. 6. Vyd. Praha: ANAG, 2008. 447 s. ISBN 978-80-7263-450-7.

V současnosti je oblast zemědělství jednou z nejpodporovanějších oblastí z dotačních zdrojů. To má pozitivní dopad na celkovou úroveň českého zemědělství. Nicméně v EU je zemědělství jako jeden z mála sektorů regulován a to v rámci společné zemědělské politiky. Společnou zemědělskou politikou se Česká republika se řídí politikou od vstupu do EU 1.5. 2004 i když na počátku s určitými výjimkami jakožto nový člen (nižší sazby přímých plateb, přechodná období).

3.1 Vznik a vývoj společné zemědělské politiky

Společná zemědělská politika (dále jen SZP) je jednou z nejstarších a nejkontroverznějších politik Evropského společenství. Byla založena s cílem zajistit produkci potravin a jejich export, starat se o rozvoj zemědělství a venkova a zabezpečit a posílit úroveň zemědělců v členských státech.²⁵ Provádění společné zemědělské politiky má v rámci České republiky v rukou Ministerstvo zemědělství ve spolupráci se Státním zemědělským intervenčním fondem (dále jen SZIF). Ten byl pověřen funkcí agrární platební agentury a má klíčovou úlohu pro čerpání dotací. Úkolem SZIF je administrace financí poskytovaných z Evropského zemědělského záručního fondu (EAGF), Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropského rybářského fondu (EFF).²⁶ Pod zemědělskou politikou v ČR spadá oblast zemědělské výroby, potravinářské výroby a vodní a lesní hospodářství.

V roce 1957 stanovila Římská smlouva pro zemědělství 5 základních cílů společné zemědělské politiky, které byly následně potvrzeny i Lisabonskou smlouvou. Těmito hlavními zásadami (cíli) bylo:

- Stabilizace trhů
- Zvýšení produkce zemědělské prvovýroby
- Zajištění odpovídající úrovně venkova
- Zajištění spolehlivosti dodávek

---

²⁵ WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Společná zemědělská politika[online]. [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Společná_zemědělská_politika

²⁶ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 38 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

- Zajištění přiměřených cen.²⁷

Římskou smlouvu podepsali Německo, Francie, Itálie a země Beneluxu dne 25. Července 1957. Všichni zakládající členové měli jeden společný hlavní záměr, a to jak rozvíjet zemědělskou výrobu a zajistili potravinářskou soběstačnost. Zemědělství každé země bylo velmi odlišné, ale překvapivě se v některých směrech ideálně doplňovalo. Francie měla přebytky obilí, které naopak v Německu velice uvítali, Itálie byla jedinou zemí s typickým jižním zemědělstvím a Nizozemí zásobovalo společný trh masnými výrobky za nízké ceny. V letech 1956-1957 došlo k porovnání evropského zemědělství s americkým zemědělstvím a byly odhaleny značné rozdíly a hlavně byla odhalena zaostalost evropského zemědělství vůči americkému. Bylo potřeba zajistit nárůst investic, které ovšem bylo nutné díky vysoké návratnosti podpořit státními intervencemi. Tak jako u průmyslu mělo dojít k osvobození od cel a kvót, ale bylo nutné nastavit národní systémy každého státu tak, aby byly jednotné pro celé společenství. Pak by byly zajištěny rovné podmínky pro všechny. Jednání byla ovšem velice obtížná a neexistovalo konkrétní ustanovení o tom, jak bude zemědělství v Evropském hospodářském společenství podporováno. Společenství si definovalo alespoň základní cíle, které by měla Společenská zemědělská politika zachovávat. Jednalo se o zajištění dodávek spotřebitelům za rozumné ceny, zajištění plynulého zásobování, zajištění určité životní úrovně zemědělské komunity a celková stabilizace trhů.

Každá země měla ovšem potíže s určitým cílem, které bylo pak obtížné vzájemně sloučit. Životní úroveň zemědělců bylo možné dosáhnout pouze dotační podporou spolu s vyššími cenami, ovšem spotřebitelé trvali na udržení nízkých cen. Smlouva proto stanovila dva nástroje, které by vedli k podpoření těchto cílů, a stanovil se časový rámec, kdy bude Společná zemědělská politika stanovená a finálně schválena. Po dlouhých jednáních bylo dne 14. ledna 1962 dohody dosaženo. Ta upřesnily, jak bude politika v praxi fungovat a byl zaručen volný pohyb zboží pro zemědělské komodity. Zároveň byla vytvořena společná organizace trhu pro každou skupinu výrobků, což bylo založeno na systému garantovaných cen. Orientační cena měla být každý rok stanovována radou, která určovala ideální cenovou úroveň na trhu. Společenství poskytovalo zemědělcům v případě nedosažení této ceny z důvodu zhrou-

---

²⁷ WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Společná zemědělská politika [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Společná_zemědělská_politika

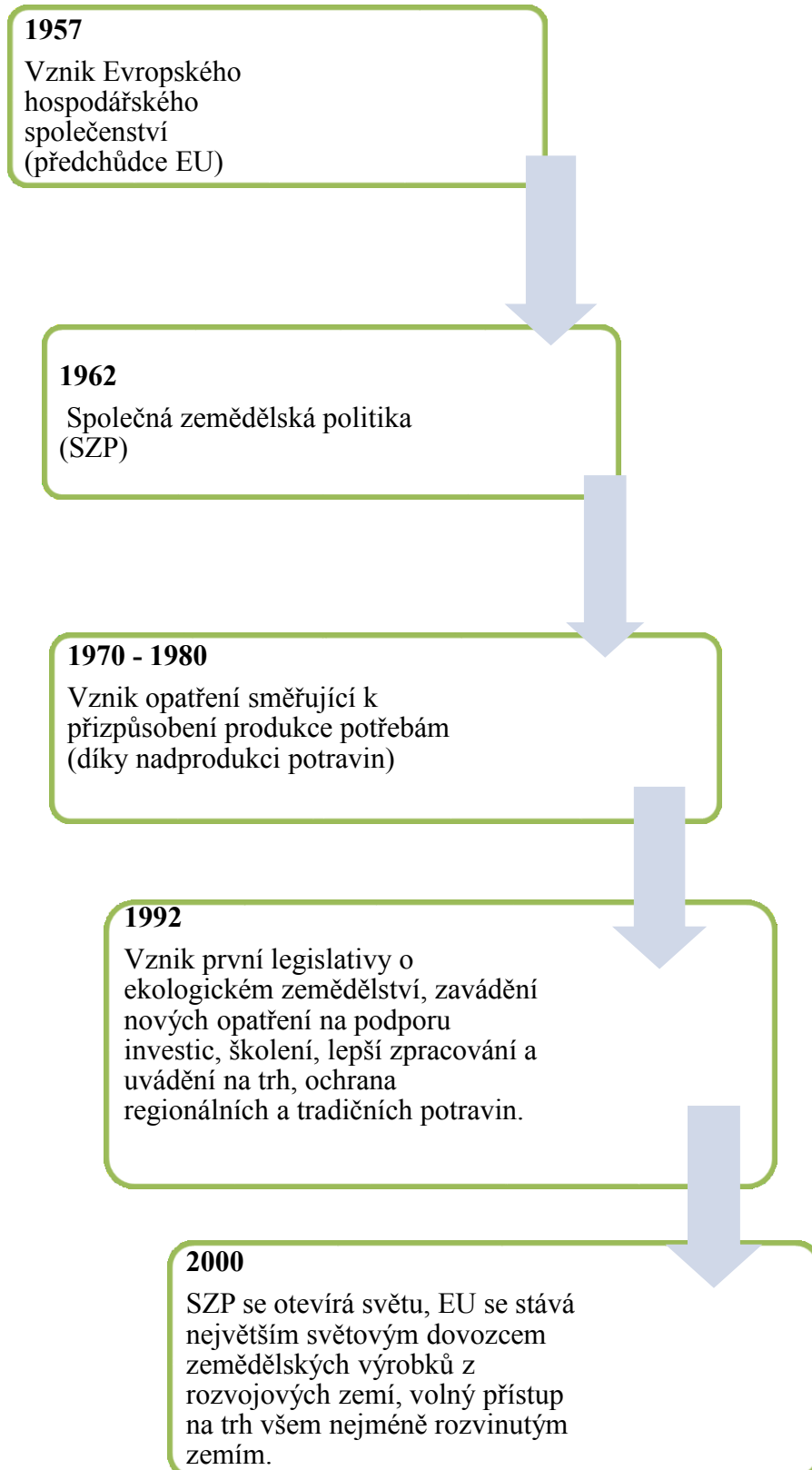
cení trhu cenovou zárukou v podobě intervenčních skladů. Ty měly fungovat na principu odkupu zboží, které se dostalo pod danou cenovou úroveň. Zemědělci měli tak zajištěny odbyt i cenu, která jim měla zajistit dostatečné příjmy a zdroje pro investice. Společenství určovalo jednotné ceny, které platili pro všechny členy na stejné úrovni, a měl být zajištěn princip jednoty trhu. Jediným problémem byl kurzový pohyb měn mezi jednotlivými státy. Bylo nutné přijmout zemědělskou měnovou politiku a vyrovnávání kurzové pohyby měn mezi sebou. Došlo zároveň ke stanovení vyrovnávací dodávky při vývozu a klouzavé dávky na dovoz. Ty dorovnávali jejich cenu tak, aby byla udržena úroveň cen ve společenství na vyšší úrovni, než na světových trzích. Pro oblast financování bylo zavedeno pravidlo finanční solidarity a byl založen Evropský orientační a záruční zemědělský fond, jehož úkolem bylo vyplácení vývozních dávek a zajistit výkup zboží do intervenčních skladů. V rámci fondu se podporovali mimo jiné i strukturální reformy evropského zemědělství. Prostředky fondu pocházely do 30. Června 1965 výhradně z národních příspěvků.²⁸

---

²⁸ WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Společná zemědělská politika [online]. [cit. 2018-05-12]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Společná_zemědělská_politika

3.1.1 Historické milníky

Obrázek 1: Historické milníky

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

3.2 Financování společné zemědělské politiky

Jak bylo zmíněno výše financování Evropského orientačního a záručního zemědělského fondu bylo výhradně zajištěno finančními prostředky z národních zdrojů. To ale způsobilo neshody ve financování ve společenství a v roce 1965 došlo ke krizi. Ta byla vyřešena tzv. lucemburským kompromisem. V březnu roku 1965 vznikl ze strany Evropské komise návrh na řešení financování ve společenství. Návrh předpokládal zajištění finančních prostředků z klouzavých dovozních dodávek a z cel uvalených na průmyslové výrobky. Bohužel daný návrh nebyl ze strany Francie akceptován a proti se vyjádřily i další státy. Pokračovalo se tedy v jednání o vhodných návrzích. Zlom v jednání nastal 30. 6. 1965, kdy francouzský prezident odvolal své zástupce z orgánů společenství a započal konat proti činnosti společenství. Vyjádřil tím svůj nesouhlas a neústupnost. Situaci vyřešil až lucemburský kompromis, který říkal, že jakmile některá strana považuje určitou záležitost za klíčovou v rámci národního zájmu, bude hlasování jednomyslné.

Ke změně v oblasti financování společenství došlo až po odchodu francouzského prezidenta z vysoké politiky v roce 1970 a bylo přijato nařízení o vlastních zdrojích společenství. To stanovilo tři základní zdroje příjmů společenství:

- Zemědělské dávky
- Příjmy z daně z přidané hodnoty vybírané v členských státech (první na úrovni 1 % výnosu daně a následně v roce 1986 ve výši 1,4 %),
- Cla (vybírání v rámci dle společného celního sazebníku ES v obchodování se třetími státy).

Postupně došlo k zavedení dalšího zdroje finančních prostředků do rozpočtu v roce 1988. Jednalo se o podíl každého členského státu na hrubém domácím produktu společenství. Veškeré zmiňované příjmy rozpočtu společenství sloužily k pokrytí všech výdajů společenství.

V průběhu let docházelo k nárůstu objemu zemědělské produkce v rámci společenství a tím narůstaly i vynakládané finanční prostředky na SZP. Výdaje na SZP patří stále k největším výdajům ze společného rozpočtu společenství. Vývoj a podíl jednotlivých výdajů udává následující tabulka.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Podíl výdajů	47,28 %	44,34%	42,76%	43,27%	41,78%	39,75%

3.3 Reformy společné zemědělské politiky

SZP byla během své existence několikrát reformována až do současné podoby návrhu, který po dlouhém vyjednávání byl Evropským parlamentem koncem roku 2013 schválen a stanoven finanční rámec na 7 let spolu s návrhem nařízení o Víceletém finančním rámci EU na období 2014-2020. Rozpočet SZP na období 2014-2020 představuje okolo 38% z celkového souhrnného rozpočtu EU. Vyčleněné prostředky pro SZP se pohybují okolo 408,31 miliard eur. Každoroční objem rozpočtu má předpoklad klesající tendence.

V roce 2016 již začalo vyjednávání podmínek pro období po roce 2020. Reforma má za cíl zaměřit se více na ekologičtější postupy a ochranu vody a půdy. Důležitým aspektem, který bude SZP muset ve svých budoucích návrzích řešit je uspokojení narůstající světové populace a zacílit se na zvyšování objemu světové produkce potravin. Dalším důležitým tématem a globálním problémem, který je nutné řešit a nastavit určitá opatření je změna klimatu.

---

²⁹BUSINESSINFO© 1997-2018. Historie společné zemědělské politiky [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/historie-spolecne-zemedelske-politiky-5146.html>

3.4 Vliv zemědělské politiky na území ČR

Vstup do EU znamenal pro ČR začátek nové historie českého zemědělství. České zemědělství v rámci prostředí EU vychází z podmínek Přístupové smlouvy mezi ČR a EU a z reformních opatření SZP a z dalších legislativních opatření EU. Vláda vytvořila novou Koncepti agrární politiky ČR po vstupu do EU. Koncepte byla rozdělena do čtyř částí - Formulování základní strategie – vize pro zemědělství ČR, Agrárně politický rámec pro zemědělství ČR v prostředí EU, Koncepte zemědělské politiky ČR po vstupu do EU a Očekávané dopady Koncepte zemědělské politiky ČR po vstupu do EU do ekonomiky a struktury agrárního sektoru ČR. Koncepte reaguje na evropské, globální a specificky „české“ problémy spojené s rozvojem venkova a zemědělství.³⁰

Vstupem do EU došlo k dále k nárůstu celkového agrárního obchodu ČR na obou stranách jak vývozu, tak dovozu. Agrární obchod ČR vzrostl oproti období před vstupem do EU o více než 44%.³¹ Pozitivně lze také hodnotit snížení cen zemědělských výrobků, snížení záporného salda agrárního obchodu a růst produktivity práce.³² Vstup měl pro ČR ale i negativní vliv a to v podobě snížení hrubé zemědělské produkce, zejména v oblasti živočišné výroby.

Naopak výhodou pro zemědělské podnikatele bylo rozšíření možnosti exportu za vyšší výkupní ceny, čímž docházelo k zvýšení příjmů a životní úrovně.³³

Česká republika se musela začít přizpůsobovat také systému tržní regulace v EU, která stanovovala kvóty pro pěstování některých plodin a stanovovala různá omezení pěstování určitých komodit. Rozhodování o skladbě komodit v ČR, již nebylo regulované pouze vlastní vládou ale bylo nutné se přizpůsobit i pravidlům celého evropského společenství. To mělo

---

³⁰ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 31-32 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

³¹ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 41 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

³² FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 46 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

³³ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2005-2018. Zemědělství. Euroskop.cz [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/>

významný vliv a dopad na skladbu komodit v ČR, zejména v oblasti cukrovarnictví, které se po vstupu ČR do EU snížilo o 22,5 %.

Po vstupu ČR do EU byla potřeba postupně přijímat reformní opatření SZP z roku 2013. To bylo v rámci ČR realizováno v rámci 3 etap.

3.4.1 Etapa vstupní (2004- 2006)

V první etapě byly realizovány programy „Horizontální plán rozvoje venkova ČR pro roky 2004-2006 (Horizontal Rural Development Plan, HRDP) a Operační program „Zemědělství (OP Zemědělství)“. Z těchto dvou programů byla zemědělcům zajištěna strukturální podpora v těchto letech.

Horizontální plán rozvoje venkova ČR pro roky 2004-2006 (dále jen HRDP) měl za cíle zmírnit rozdíly, které vznikaly v rentabilitě podniků v méně příznivých oblastech. Byl financován ze záruční sekce Evropského zemědělského záručního a orientačního fondu. Hlavním cílem bylo udržet a zajistit trvale udržitelný rozvoj zemědělství, venkova jako celku a jeho přírodních zdrojů. Program se skládal z 6 opatření a financování bylo rozděleno na 80% z Evropských zdrojů a 20% ze státního rozpočtu ČR.

<i>Opatření</i>	<i>EU (EAGGF)</i>	<i>ČR (MZE)</i>	<i>Celkem</i>
1. Předčasné ukončení	7,1	1,8	8,9
2. LFA	243,7	60,9	304,7
3. Agro-environmentální opatření	268	67	335
4. Lesnictví	16,5	4,1	20,6
5. Zakládání skupin výrobců	4,6	1,2	5,8
6. Technická pomoc	2,8	0,7	3,5
Celkem	542,8	135,7	678,5

Operační program Zemědělství (OP Zemědělství) bylo pokračování opatření z předvstupního fondu SAPARD. Financování tohoto systému bylo zajištěno z orientační sekce Evropského zemědělského záručního a orientačního fondu a z Finančního nástroje pro orientaci

rybolovu. Cílem programu OP Zemědělství bylo posílení konkurenceschopnosti českého zemědělství a lesnické výroby. Celkem bylo v letech 2004-2006 vynaloženo v rámci tohoto programu 250,6 mil EUR.

V rámci OP Zemědělství byla navíc v těchto letech podpořena metoda LEADER+ v rámci opatření 2.1.4 Rozvoje venkova. Bylo tomu proto, že ČR neměla v těchto letech možnost se přímo na tomto programu EU podílet.

Celá vstupní etapa byla postavena na čtyřech pilířích:

- Pilíř I - Podpora příjmů zemědělců a snižování rizikovosti zemědělské výroby.
- Pilíř II. – Podpora ochrany životního prostředí
- Pilíř III – Podpora restrukturalizace podniků agrárního sektoru a rozvoje venkova
- Pilíř IV - Podpora obecných služeb pro agrární sektor a venkovské obyvatelstvo
- Pilíř IV - Podpora obecných služeb pro agrární sektor a venkovské obyvatelstvo

V rámci vstupní etapy byl uplatňován kromě dvou výše zmíněných programů i zjednodušený systém přímých plateb, tzv. SAPS (Single Area Payment Scheme). V rámci této podpory mohl v letech 2004-2006 žádat podnik, který hospodařil na min. 1 ha zemědělské půdy. Minimální výměru pozemku činila 0,1 ha zemědělské půdy.

V tomto období byly zachovány produkční limity ve formě kvót pro cukr, mléko, sušená krmiva a škrob.³⁴

3.4.2 Etapa přizpůsobení (2007-2010)

V této etapě došlo k transformaci systému přímých plateb z předchozího období na reformní systém SPS (Single Payment Scheme). Ten byl založen na regionální implementaci a má možnost nepovinně uplatňovat komplexní křížové podmínky (cross compliance) v poskytování přímých plateb při respektování dohodnutých přechodných období v rámci povinných částí a s uplatňováním systému zemědělského poradenství, které bylo dobrovolné.

V červu 2007 došlo ze strany Evropské komise k odsouhlasení prvních programů rozvoje venkova pro období 2007-2013. V tomto období získala ČR na rozvoj venkova částku ve

---

³⁴ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 33-34 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

výši 3 615 mil. EUR. Podíl evropské unie byl okolo 78% a zbylá část byla financována v rámci národních zdrojů.

Plán rozvoje venkova měl následující cíle:

- Založit rozvoj venkovských oblastí ČR na dodržování zásad udržitelného rozvoje, zlepšování stavu životního prostředí a péče o krajinu a přírodu a snižování negativních dopadů intenzivního zemědělského a lesnického hospodářství.
- Vytvořit podmínky, které umožní ČR být konkurenceschopnou v oblasti základních zemědělských a potravinářských komodit.
- Rozšířit a diverzifikovat hospodářské aktivity ve venkovských oblastech ČR směrem k rozvoji podnikání, tvorbě nových pracovních míst, hospodářskému růstu a snížení míry nezaměstnanosti na venkově.
- Posílit udržitelnost venkovského obyvatelstva a stabilizovat jeho sociální strukturu.

35

K dosažení těchto cílů sloužily následující ústřední osy:

<i>Osy</i>	<i>Veřejné výdaje (mil. EUR)</i>	<i>Příspěvky z EAFRD (%)</i>	<i>EAFRD (mil. EUR)</i>	<i>Podíl na EAFRD (%)</i>
OSA I	840	75	630	22,39
OSA II	1945	79,88	1554	55,20
OSA III	635	75	477	16,93
LEADER	175	80	140	5
Technická pomoc	18	75	13	0,48
Celkem	3615	77,87	2815	100

³⁵ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 35 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

Tab. Alokace v rámci Programu rozvoje venkova v ČR v období 2007-2013.

Jak můžeme vidět z výše uvedených dat, nejvyšší míru podpory má OSA II, která má za cíl zlepšit konkurenceschopnost zemědělství a lesnictví a vytvořit silné odvětví zemědělství a potravinářství v České republice. Převážně jsou v rámci tohoto opatření financovány investiční akce. Druhým nejvíce podporovaným cílem je cíl vytvořit multifunkční zemědělské a lesnické systémy prospěšné životnímu prostředí, krajině a celkově přírodě.³⁶

3.4.3 Etapa vyrovnávací (2011-2013)

V tomto období docházelo k nastavování správné úrovně přímých plateb ČR s Evropskou unií. Bylo v plánu uplatňovat dále systém SPS z předchozího období ale s akceptací podmínek cross compliance a modulace podpor. Na základě třetí etapy Koncepce agrární politiky ČR vztahující se pro období po vstupu do EU bude zemědělská politika ČR plně podřízena SZP. Počítá se i se stoprocentní úhradou přímých plateb ze zdrojů EU po roce 2011. Ovšem pouze při uplatnění tzv. modularity neboli převodu části přímých podpor větších podniků do strukturálních podpor. Pak se počítalo v letech 2012 – 2013 s plným financováním přímých plateb ze zdrojů EU ale při povinném respektování podmínek cross compliance.

Vstupem do EU došlo k nárůstu celkového agrárního obchodu ČR na obou stranách jak vývozu, tak dovozu. Agrární obchod ČR vzrostl oproti období před vstupem do EU o více než 44%.³⁷ Pozitivně lze také hodnotit snížení cen zemědělských výrobků, snížení záporného salda agrárního obchodu a růst produktivity práce.³⁸ Vstup měl pro ČR ale i negativní vliv a to v podobě snížení hrubé zemědělské produkce, zejména v oblasti živočišné výroby.

---

³⁶ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 35 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

³⁷ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 41 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

³⁸ FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008, 46 s. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

Vstupem do EU se čeští zemědělci museli začít potýkat s konkurencí z dalších členských států, které do Česka dováželi své produkty. Naopak výhodou pro zemědělské podnikatele bylo rozšíření možnosti exportu za vyšší výkupní ceny, čímž docházelo k zvýšení příjmů a životní úrovně.³⁹

Česká republika se musela začít přizpůsobovat také systému tržní regulace v EU, která stanovovala kvóty pro pěstování některých plodin a stanovovala různá omezení pěstování určitých komodit. Rozhodování o skladbě komodit v ČR nebylo regulované pouze vlastní vládou, ale bylo nutné se přizpůsobit i pravidlům celého evropského společenství. To mělo významný vliv a dopad na skladbu komodit v ČR, zejména v oblasti cukrovarnictví, které se po vstupu ČR do EU snížilo o 22,5 %.

Vstup do EU měl pro zemědělské podnikatele ale i pozitivní změny a to v podobě dotací. Zemědělci mohli získat finanční podporu ve formě dotací, která podporuje jejich celkový rozvoj v souladu s cíli SZP.

3.5 Dotace v agrárním sektoru

Ministerstvo zemědělství poskytuje a zajišťuje poskytování finančních podpor pro oblast zemědělství v České republice. V současné době jsou zemědělcům poskytovány finanční prostředky z evropských fondů (EAGF, EAFRD, EFF) a z národních zdrojů (SZIF, PGRLF).

Zemědělský podnikatel má možnost získat na svou činnost podporu v rámci provozní nebo investiční dotace.

Jednou z forem dotace, kterou můžou zemědělci získat v rámci evropských fondů jsou dotace na půdu. Jedná se o tzv. Režim jednotné platby na plochu (Single Area Payment Scheme – SAPS), který poskytuje zemědělcům příspěvek na hektar zemědělské půdy. Další podporou je podpora LFA oblastí (oblastí s ekologickými omezeními), které mají vyrovnávat nepříznivě nebo méně výhodné podmínky například v horských a podhorských oblastech. Finanční prostředky investičního charakteru jsou zemědělským podnikatelům poskytovány z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (PRV).

---

³⁹ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2005-2018. Zemědělství. Euroskop.cz [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/>

Prostředky jdou z rozpočtu evropské unie a ze Státního rozpočtu ČR poskytovány Ministerstvu zemědělství. Z ministerstva putují finanční prostředky do podpůrných organizací a to do Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) a do Podpůrného garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF). Platby TOP-UP jsou financovány přímo a pouze z rozpočtu Ministerstva zemědělství.

3.5.1 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova slouží jako nástroj k získávání finančních prostředků EU z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Řídícím orgánem Programu rozvoje venkova je Ministerstvo zemědělství a zprostředkujícím subjektem je Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). Program rozvoje venkova pro Českou republiku na období 2014-2020 byl zpracován na základě strategického plánu rozvoje venkova. V rámci tohoto programu evropská unie vyčlenila prostředky ve výši 100 miliard eur, které jsou dále alokovány členskými 28 státy v různých objemech alokace. Pro období 2014-2020 schválila evropská komise dne 26.5.2015 finální znění programového dokumentu Programu rozvoje venkova ČR, na jehož základě poputuje na podporu českého zemědělství téměř 3,5 miliardy EUR. Větší část této alokace půjde ze zdrojů evropské unie (2,3 miliardy EUR) a menší část bude financována z českého rozpočtu (1,2, miliardy EUR).⁴⁰

Prostředky jsou vždy stanoveny na 7 leté období. Jednotlivé programové dokumenty vznikají na základě místních územních potřeb každé země. Musí se však držet a vycházet alespoň ze 4 z celkových 6 priorit, které jsou společné pro všechny členské státy EU stejné a mezi které patří:

- zlepšovat, obnovovat a zachovávat ekosystémy související se zemědělstvím a lesnictvím,
- podporovat dobré podmínky zvířat, organizace potravinářského řetězce včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh a řízení rizik v zemědělství,
- podpořit předávání poznatků a inovací v oblasti zemědělství a lesnictví se zaměřením na venkovské oblasti,

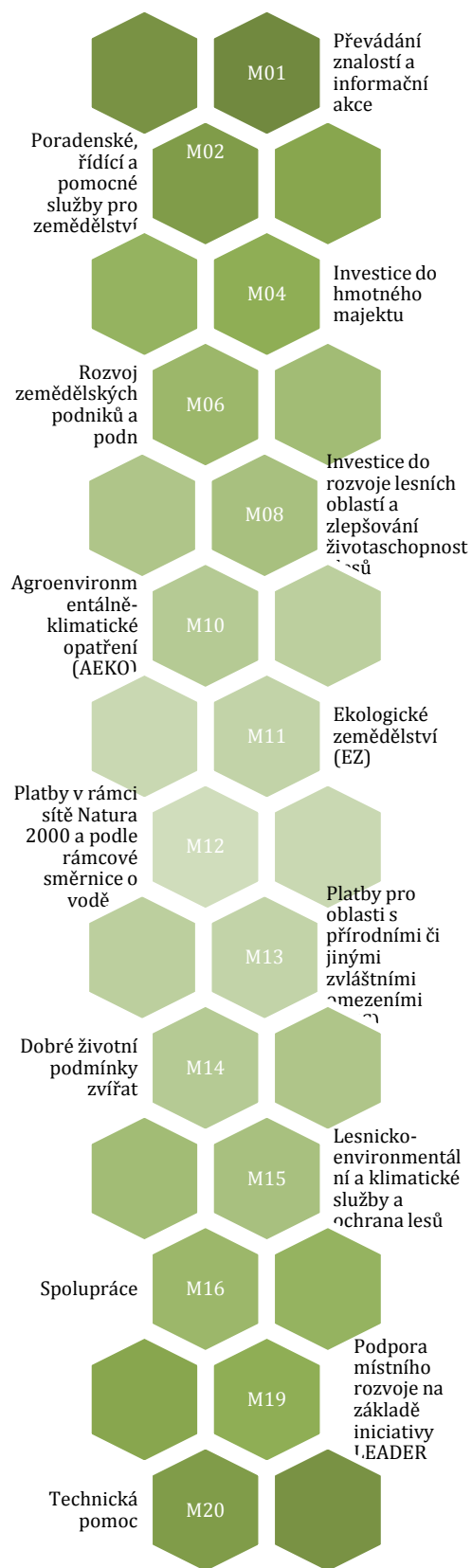
---

⁴⁰ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Program rozvoje venkova na období 2014-2020. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

- posílit konkurenceschopnost zemědělství a všech jeho typů spolu s prosazováním inovativní zemědělské technologie, trvale udržitelného lesního hospodářství a posílit celkovou životaschopnost zemědělství,
- propagovat přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku, která je odolná vůči změně klimatu v potravinářství, zemědělství, lesnictví a propagace účinného využívání zdrojů,
- podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, snižovat chudobu a podporovat sociální začleňování.

Program rozvoje venkova je nově členěn do jednotlivých opatření nikoliv do os, jak tomu bylo v minulém programovacím období.

Obrázek 2: Opatření PRV

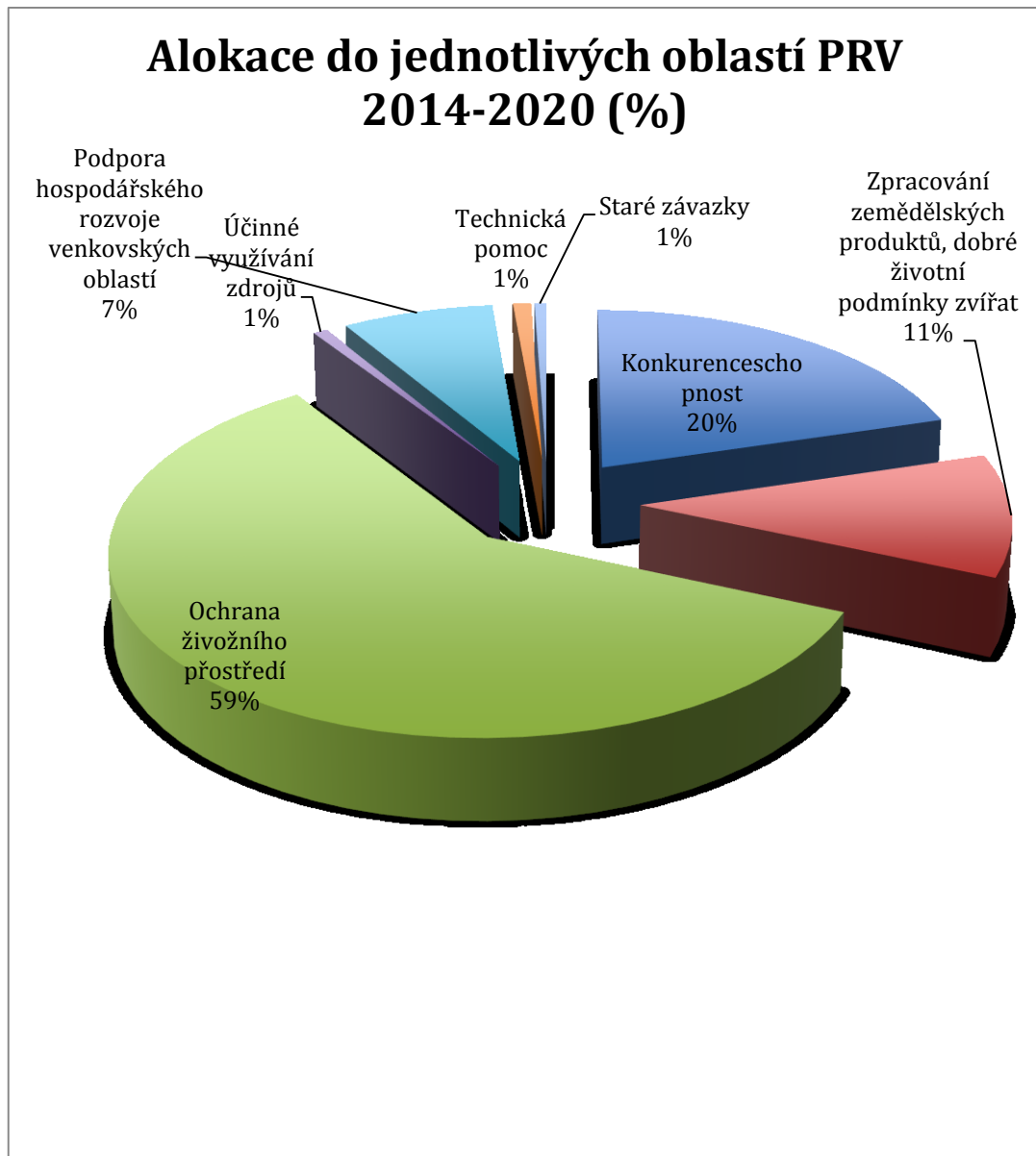
Zdroj: Vlastní zpracování, 2018⁴¹

V následujícím grafu si ukážeme jaká je předpokládaná výše finančních prostředků v jednotlivých oblastech PRV 2014-2020.

---

⁴¹STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Opatření. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014-opatreni>

Obrázek 3: Alokace jednotlivých oblastí PRV 2014-2020 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018 ⁴²

Těchto 6 priorit se dále člení do čtyř „oblastí zájmu“. Každá členská země nebo region si v rámci svých programů rozvoje venkova následně stanoví ještě přesně stanovené kvantifikované cíle, které budou vycházet z těchto oblastí zájmu. Pak stanoví jednotlivá opatření,

⁴² STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Opatření. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014-opatrenihttp://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

kteřé povedou k dosažení těchto cílů a kolik finančních prostředků bude na jednotlivé opatření alokováno. Další podmínkou, kterou musí členské státy splnit při tvorbě svých plánů je požadavek minimální alokace 30% finančních prostředků, které musí být určeny na opatření týkající se životního prostředí a změny klimatu a minimálně 5 % je potřeba vyčlenit v rámci programu rozvoje venkova na metodu LEADER.⁴³

Cílem politiky rozvoje venkova je pomáhat venkovským oblastem reagovat na sociální, environmentální a hospodářské problémy 21. Století. Za hlavní cíle můžeme považovat zachování, obnovu a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím agroenvironmentálních opatření, podporu inovací v zemědělských podnicích a podporu jejich celkové konkurenceschopnosti. Důležitým cílem je také snaha o zvyšující se vstup mladých lidí do zemědělství.⁴⁴ Program se bude dále zaměřovat na podporu diverzifikace ekonomických činností ve venkovských oblastech s cílem vytvářet nová pracovní místa a podpořit hospodářský rozvoj.

Pro efektivnější zacílení podpory na místní potřeby jednotlivých venkovských oblastí bude podporován komunitně vedený místní rozvoj, neboli metoda LEADER. Metoda LEADER je realizována prostřednictvím Místních akčních skupin, které pokrývají téměř celé území ČR a jejich počet se rozrostl na aktuálních cca 180 MAS. Politika rozvoje venkova sdílí i řadu dalších cílů s ostatními evropskými strukturálními a investičními fondy (ESI fondy).

3.5.2 Přímé platby

Poskytování přímých plateb probíhá na základě pravidel Společné zemědělské politiky EU a patří k nejvíce podporované oblasti v rámci vyplácených finančních prostředků. Základními podmínkami pro získání dotace v rámci přímých plateb je podmínka aktivního zemědělce a podmínka obhospodařovat zemědělskou půdu evidovanou v registru zemědělské půdy LPIS na daného zemědělského podnikatele.⁴⁵

---

⁴³ ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA. © 2016. Rozvoj venkova. Ec.europa.eu [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_cs

⁴⁴ ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA. © 2016. Rozvoj venkova. Ec.europa.eu [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_cs

⁴⁵ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Přímé platby. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby>

3.5.2.1 Jednotná platba na plochu SAPS

Jednotná platba na plochu je významnou složkou přímých plateb a představuje okolo 55 % z celkové částky určené pro přímé platby. Cílem daného titulu je podpora zemědělců s min. 1 ha zemědělské půdy s kulturou: travní porost, trvalý travní porost, vinice, chmelnice, sad, školka, zalesněná půda, rychle rostoucí dřeviny, orná půda a další jiné kultury oprávněné pro dotace.⁴⁶

3.5.2.2 Platba pro mladé zemědělce

Tato forma podpory je poskytována mladým začínajícím zemědělským podnikatelům, kteří jsou fyzickou nebo právnickou osobou. Je vyplácena formou příplatku k opatření SAPS.⁴⁷

3.5.2.3 Platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (GREENING)

Podpora „greening“ se zaměřuje na podporu oblasti klimatu a životního prostředí v rámci diverzifikace plodin, zřizování ploch v ekologickém zájmu a zachování úrovně trvalých travních porostů.

Je vyplácena formou příplatku k opatření SAPS.⁴⁸

3.5.2.4 Dobrovolná podpora vázaná na produkci

V rámci jednotné žádosti je možné žádat o finanční prostředky na podporu citlivých sektorů v rámci České republiky, které jsou vázány na aktivní produkci například. Podpora na produkci brambor, chmele, ovocných druhů s vysokou pracností, na chov koz.. atd.⁴⁹

---

⁴⁶STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. SAPS. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

⁴⁷STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Mladý zemědělec. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/mladyz>

⁴⁸ STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Greening. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/greening>

⁴⁹STÁTNI ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Platby na základě saps. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fvcs%2F1457094250990.pdf

3.5.2.5 Přejídné vnitrostátní podpory

Přejídné vnitrostátní podpory jsou pouze doplňkovými platbami k Jednotné platbě na plochu SAPS a jsou plněn hrazeny z rozpočtu České republiky. Platby jsou poskytovány zejména na zemědělskou půdu, chov ovcí, koz a krav bez tržní produkce mléka a na historické platby na přežvýkavce, na chmel a brambory pro výrobu škrobu.⁵⁰

3.5.3 PGRLF

Podmínky financování pro zemědělské podnikatele se postupně rozšiřují a zemědělstí podnikatelé mají stále více zajímavých možností podporující jejich investice. Jednou z možností jsou podpory z Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu. Ten patří k základním pilířům dotační politiky Ministerstva zemědělství a zároveň k jednomu z nejefektivnějších nástrojů „národní pomoci“ v rámci českého zemědělství.

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond je akciovou společností a je vlastněna z 100% Českou republikou. Jediným akcionářem je Ministerstvo zemědělství, které má práva jednoho akcionáře a které je zastupováno ministrem zemědělství. Tento typ fondu dokazuje, že lze s nízkými náklady vytvořit národní programy, které mají a přináší okamžité efekty u docela významné skupiny zemědělských podnikatelů. Investice do pořizování nové zemědělské techniky v zemědělství jsou díky tomu stále více dostupnější a je tím dosaženo nárůstu investic v dané oblasti.⁵¹

V současnosti je v rámci programu PGRLF nabízeno okolo třinácti programů podpory zacílených na zemědělské prvovýrobce, zpracovatele zemědělské produkce a podnikatele v oblasti lesního hospodářství a zpracování dřeva. Jedná se například o podporu pojištění, podporu úroků a úvěry a garance pro zemědělské podnikatele nebo poskytování finančních prostředků ke snížení jistiny úvěrů.⁵²

---

⁵⁰ STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Přejídné vnitrostátní podpory. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prechodne-vnitrostatni-podpory>

⁵¹ PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND. © 2018. O společnosti. Pgrlf.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/o-spolecnosti/>

⁵² PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND. © 2018. Programy. Pgrlf.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/programy/>

3.6 Účtování dotací

Dotace můžeme rozčlenit podle účelu:

1. Investiční – dotace na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku nebo technického zhodnocení

V případě investiční dotace, kdy se jedná o úhradu výdajů na pořízení DNM a DHM, technického zhodnocení nebo na úhradu úroků, které jsou součástí pořizovací ceny se účtuje na vrub účtu účtové skupiny 34x se souvztažným zápisem ve prospěch účtu v účtové třídě 0- Tímto snížíme základní částku pro odepisování majetku o dotaci. V případě vrácení dotace můžeme částku hodnoty majetku opětovně navýšit.

Tabulka 6: Účtování dotací

Doklad	Název operace	MD	D
VÚD	Nárok na dotaci – smlouva o poskytnutí dotace	378	346
FAP	Nákup DHM, DNM	042	321
	DPH	343	321
VÚD	Použití dotace	346/347	042
VBÚ	Přijetí dotace na účet	221	378
VÚD	Úhrada závazku	321	378
VÚD	Zařazení majetku do užívání	022	042

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018⁵³

2. Finanční – dotace k úhradě úroků

V případě, kdy úroky nezahrnujeme do pořizovací ceny DNM, DHM a technického zhodnocení pak účtujeme na vrub účtu účtové skupiny 34x ve prospěch Ostatní finanční výnosy.

---

⁵³VÁŠ DAŇOVÝ PORADCE, ING.LENKA KONIGOVÁ.© 2013. Dotace na pořízení dlouhodobého majetku. [vasdanovyporadce.cz](http://www.vasdanovyporadce.cz) [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://www.vasdanovyporadce.cz/dotace-na-porizeni-dlouhodobeho-majetku/>

V tomto případě se účtuje dotace v souladu s podmínkou věcné a časové souvislosti s účtováním nákladů.

Tabulka 7: Účtování finanční dotace

Doklad	Název operace	MD	D
VÚD	Nárok na dotaci – smlouva o poskytnutí dotace	378	346
VÚD	Použití finanční dotace (úroky)	347/346	668
VBÚ	Přijetí dotace na účet	221	378
VÚD	Úhrada závazku	321	378

Zdroj: *Vlastní zpracování, 2018*⁵⁴

3. Provozní – dotace k úhradě provozních nákladů

Provozní dotace účtujeme do nákladů na účet 548 spolu s účtem skupiny 34x.⁵⁵

Účtování dotací je vysvětlena na příkladech v následující tabulce.

Tabulka 8: Účtování provozní dotace

Doklad	Název operace	MD	D
VÚD	Nárok na dotaci – smlouva o poskytnutí dotace	378	346
VÚD	Použití provozní dotace	347/346	648
VBÚ	Přijetí dotace na účet	221	378
VÚD	Úhrada závazku	321	378

⁵⁴ VÁŠ DAŇOVÝ PORADCE, ING.LENKA KONIGOVÁ.© 2013. Dotace na pořízení dlouhodobého majetku. [vasdanovyporadce.cz](http://www.vasdanovyporadce.cz) [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <http://www.vasdanovyporadce.cz/dotace-na-porizeni-dlouhodobeho-majetku/>

⁵⁵ ÚČTOVÁNÍ.NET.© 2018. Účtování dotací. [Uctovani.net.cz](http://uctovani.net.cz) [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Uctovani-dotaci&idc=127>

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018⁵⁶

3.7 Programové období 2014-2020 v rámci České republiky

V aktuálním programovém období 2014-2020 má reformovaná SZP za cíl klást větší důraz na šetrný přístup k životnímu prostředí prostřednictvím ozelenění v rámci přímých plateb poskytovaných zemědělcům. Dále je cílem SZP zajistit v tomto období generační obměnu na venkově v rámci podpor pro mladé zemědělce a zaměřit se na oblasti, které čelí určitým obtížím a jsou z hlediska environmentálního, sociálního a hospodářského důležité pro daný region nebo odvětví. Členské státy mají nově větší míru rozhodovat o potřebnosti a zacílení finančních prostředků a mají možnost přesouvat finanční prostředky podle potřeby mezi přímými platbami a programem rozvoje venkova.

V rámci přímých plateb došlo ke změně nařízení vlády č.50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělců a souvisejících nařízení vlády. Tyto podmínky stanovují novou povinnost pro žadatele o přímé platby, která se týká podmínky být kromě zemědělského podnikatele zároveň i aktivním zemědělcem. To znamená, že pokud zemědělci měli v předchozím roce nárok na přímé platby vyšší než 5000 EUR (140 000,- Kč odpovídající výměře okolo 20 ha) pak musí splnit i podmínku aktivního zemědělce. Zároveň se posuzují i z pohledu tzv. negativních činností. Za negativní činnosti jsou považovány *ekonomické aktivity, u kterých se podle legislativy předpokládá, že jejich provozovatelé by neměli být příjemci přímých plateb, pokud nesplní další podmínky*. U příjemců, kteří se dostali pod hranici 5000 EUR přímých plateb, jsou za aktivní zemědělce považováni automaticky.⁵⁷

V následující tabulce můžeme vidět výhled výše přímých plateb do roku 2020 spolu s porovnáním sousedních států Rakouska a Slovenska. Můžeme vidět, že Česká republika má v rámci alokace finančních prostředků na přímé platby ve srovnání Rakouska a Slovenska

---

⁵⁶ DAŇOVÝ A ÚČETNÍ PORTÁL.© 2018. Účtování provozní dotace. dauc.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=39145&well=danarionline>

⁵⁷ SVOBODA, Jaroslav, Jana LOSOSOVÁ a Radek ZDENĚK. *Zemědělské dotace v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2017, 26 s. ISBN 978-80-7552-919-0.

nejvyšší. Od roku 2018 se předpokládá každoroční snižování alokovaných prostředků o 0,1 %.⁵⁸

Tabulka 9: Stropy přímých plateb pro Českou republiku ve srovnání se Slovenskem a Rakouskem (v tis. EUR)

Stát	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Česká republika	875 305	874 484	873 671	872 830	872 819	872 809
Rakousko	693 716	693 065	692 421	691 754	691 746	691 738
Slovensko	377 419	380 680	383 938	387 177	390 781	394 385

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018⁵⁹

V aktuálním programovacím období 2014 – 2020 je v rámci strategie Programu rozvoje venkova 2014-2020 schválená pro Českou republiku alokace ve výši 3, 5 miliard eur. Z velké části se jedná o unijní zdroje a část bude poskytnuta z českého rozpočtu.⁶⁰

O budoucnosti SZP se vedou diskuse a přináší možné budoucí posílení a zlepšení environmentálních cílů v rámci Společné zemědělské politiky EU. Na světových trzích došlo díky politickým změnám k významnému strukturálnímu vývoji v oblasti nárůstu cen energií. Dále došlo ke kolísání cen komodit, klimatickým změnám a rozšiřování výroby bioenergie. To povede k stále narůstajícímu tlaku na zemědělský sektor a politická rozhodnutí vedoucí k úpravě jednotlivých cílů a změnám politických nástrojů.⁶¹

⁵⁸ SVOBODA, Jaroslav, Jana LOSOSOVÁ a Radek ZDENĚK. *Zemědělské dotace v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2017, 31 s. ISBN 978-80-7552-919-0.

⁵⁹ SVOBODA, Jaroslav, Jana LOSOSOVÁ a Radek ZDENĚK. *Zemědělské dotace v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2017, 25-36 s. ISBN 978-80-7552-919-0.

⁶⁰ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Program rozvoje venkova na období 2014-2020. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

⁶¹ SVOBODA, Jaroslav, Jana LOSOSOVÁ a Radek ZDENĚK. *Zemědělské dotace v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2017, 39 s. ISBN 978-80-7552-919-0.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU

Pro účely zpracování mé bakalářské práce jsem si vybrala zemědělský podnik, který jsem z důvodu ochrany údajů společnosti pojmenovala pro účely této práce jako Víno s.r.o. Společnost se zabývá pěstováním a výrobou vína ve Zlínském a Jihomoravském kraji. Kapacita sklepního hospodářství podniku je okolo 520 000 litrů a podnik hospodaří celkem na 95,46 ha. Téměř většina jsou vinice a pouze cca 20 % je zemědělská půda, kde je pěstován ječmen nebo žito. Vinice má společnost v oblastech Blatnička, Boršice u Blatnice, Jalubí, Lipov, Louka a Zlechov. Podnik se zabývá pouze konvenční výrobou. Podnik má většinu svých pozemků ve svém vlastnictví.

4.1 Analýza dotací v podniku Víno s.r.o.

Podnik Víno s.r.o. je v rámci dotací poměrně aktivní. Podíváme se na skladu dotací, které podnik čerpal v letech 2015-2017

Dotace na přímé platby jsou poměrně jednoduché na výpočet a zpracování. Vypočítávají se jako součin počtu ha a aktuální sazby za ha půdy.

V následující tabulce znázorňuji vývoj výše přímých plateb ve sledovaném podniku.

Tabulka 10: Poskytnuté podpory v rámci Přímých plateb v letech 2015-2017 (v Kč).

<i>Položka</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>
SAPS	78 476	170 681,88	263 325
Počet ha	27,94	49,02	78,84
SAPS (Kč na 1 hektar)	2 808,73	3 481, 88	3 339,992
GREENING	53 548	93 251	122 673

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018 (Portál farmáře)

V tabulce můžeme vidět vývoj výše plateb a počet obhospodařovaného území podniku. Můžeme zkonstatovat, že podnik se snaží o každoroční rozvoj a výsadbu nových vinic což nám ukazuje nárůst počtu ha v jednotlivých letech. Oproti roku 2015 se velikost obhospodařené plochy v roce 2017 zvýšila o více než 200 %. Výše podpory SAPS z pohledu na 1 ha půdy je výše v roce 2016 vzrostla, ale v roce 2017 se zase o něco málo snížila. V průměru se podpora SAPS na 1 ha půdy pohybovala ve výši 3 210 Kč/ha.

Na restrukturalizaci vinic čerpá podnik také dotace, jejichž objem a výši v jednotlivých letech ukazuje následující tabulka.

Tabulka 11: Poskytnutá výše podpor na restrukturalizaci a přeměnu vinic v letech 2015-2017

<i>Položka</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>
Počet Arů	475	440	342
Restrukturalizace a přeměna vinic - vyplaceno	1 440 304	1 252 731	794 296

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018 (Portál Farmáře)

Společnost se v roce 2015 podílela v největší míře rozsahu počtu arů na rozvoji svého obhospodařovaného území. V následujících letech pokračovala v podobném rozsahu výsadby a v roce 2017 byla velikost restrukturalizace nejnižší na úrovni 342 arů. Z pohledu výše poskytnuté podpory můžeme konstatovat, že se jedná o jednu z hlavních a nejvyšších podpor podniku.

Dalšími získanými dotačními prostředky, které společnost v jednotlivých letech získala, jsou prostředky investičního charakteru z Programu rozvoje venkova. V následující tabulce je znázorněna výše podpor ve sledovaném období.

Tabulka 12: Poskytnutá výše podpor PRV

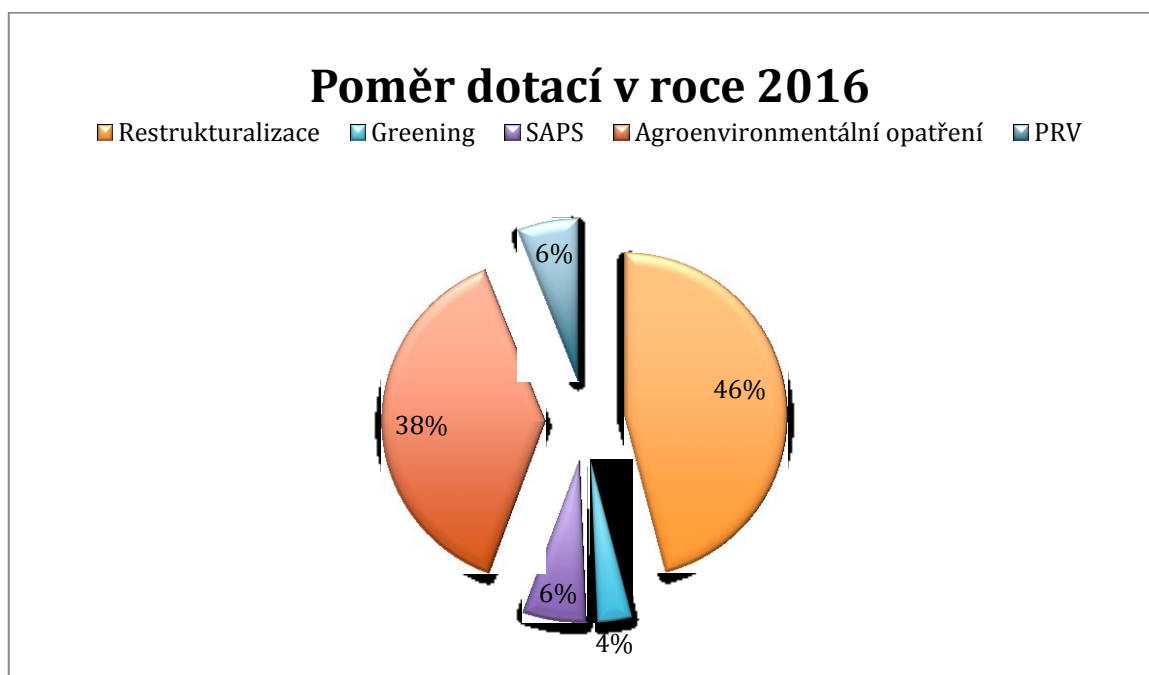
<i>Typ podpory</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>
PRV - Investice do hmotného majetku	1 823 452	164 000	Čekání na schválení a administraci projektů ve výši 4 537 876,-Kč \
Agroenvironmentálně-klimatické opatření	314 889	875 727,86	1 046 929

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018 (Portál Farmáře)

Program rozvoje venkova je z pohledu schvalování velice zdoluhavý a komplikovaný. Z toho důvodu je potřeba počítat minimálně s rokem na administraci a nákup investic. V případě našeho sledovaného podniku byla v roce 2015 poskytnuta podpora na pořízení nové

technologie na zpracování vína a skladování ve výši 1 823 452,- Kč. V následujícím roce podnik opět podal žádost o dotaci a získal podporu poměrně nižší a to ve výši 164 000. V roce 2017 má podnik podané 2 žádosti o dotaci ve výši okolo 4 mil. Kč a čeká na administrativní kontrolu a proplacení projektů. Můžeme tedy říci, že v posledním sledovaném roce dojde, pokud budou žádosti schváleny k největší podpoře v rámci sledovaných 3 let. Do Programu rozvoje venkova patří i Agroenvironmentální opatření, které patří do opatření M10.

Obrázek 4: Poměr jednotlivých dotací v podniku v roce 2016

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

Z grafu můžeme vidět podíl jednotlivých podpor na celkovém objemu podpor v roce 2016. V tomto roce byla podpora z PRV velice nízká a následujícím roce se předpokládá její zvýšení a tím zvýšení významnosti z pohledu poskytovaných podpor. Dle aktuální analýzy využívaných dotačních titulů je nejvíce prostředků poskytovaných do podniku v rámci výsadby, restrukturalizace a přeměny vinic. Druhou největší podporou je podpora Agro-environmentálního opatření, která činí něco málo pod 40 %. Další dotační prostředky jsou v rozmezí do 10%.

Účtování pořízení traktoru z praxe z Programu rozvoje venkova. Dotace z tohoto operačního programu jsou poskytovány ex-ante, což znamená zpětně a proto žadatel musí nejprve daný majetek nakoupit, prokázat jeho nákup a následně je mu dotace proplacena.

Tabulka 13: Účtování pořízení DHM

<i>Doklad</i>	<i>Název operace</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
VÚD	Podání žádosti o dotaci	Podrozvahově	
FAP	Nákup traktoru	042	321
VBÚ	Úhrada FAP za traktor	321	221
VÚD	Zavedení traktoru do užívání	022	042
VÚD	Účetní odpisy	551	082
VÚD	Nárok na investiční dotace – smlouva o poskytnutí dotace	378	347.1
VÚD	Snížení pořizovací ceny traktoru	347.1	022
VBÚ	Příjem dotace	221	378

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

4.2 Hospodaření podniku

Celkové hospodaření podniku bylo v letech 2015-2016 ziskové a podnik dosahoval obratu okolo 30 mil. Kč. Největší nákladovou položkou byly náklady vynaložené na prodané zboží, které se z roku 2015 na rok 2016 zdvojnásobily. Naopak spotřeba materiálu a energie rapidně klesla až o 3000 %. Výnosy ve sledovaných letech mírně stouply o 22 %. Hospodaření podniku by bylo dle údajů uvedených v následující tabulce kladné jak při čerpání dotací tak i bez nich.

Tabulka 14: Hospodaření podniku v letech 2015-2016

<i>Popis položky</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
VH před zdaněním	7 464 000	4 224 000
VH po zdanění	6 042 000	3 425 000
Poskytnuté dotace	3 710 669	2 556 392
Počet ha	27,94	49,02
VH na 1 ha	216 249	69 869

Dotace na 1 ha	132 808	52 150
VH na 1 ha s dotační podporou	349 058	122 019

Zdroj: Vlastní zpracování, 2018

5 NÁVRH DOTAČNÍCH MOŽNOSTÍ PRO PODNIK V NÁSLEDUJÍCÍCH LETECH

Aktuálně probíhají výzvy v rámci programovacího období 2014-2020. Je možné využít finanční prostředky na investice nebo na úhradu úroků z úvěru. Žadatel doposud využívá finanční podporu v rámci přímých plateb a plateb na restrukturalizaci vinic a v rámci Programu rozvoje venkova. Nicméně méně využívaným programem ve sledovaném podniku je PGRLF nebo možnost dotací v rámci MAS.

5.1 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova je z pohledu schvalování velice zdoluhavý a komplikovaný. Z toho důvodu je potřeba počítat minimálně s rokem na administraci a nákup investic. V případě sledovaného podniku byla v roce 2015 poskytnuta podpora na pořízení nové technologie na zpracování vína a skladování. Podnik v posledním 5 kole Programu rozvoje venkova využil plně příležitost a podal 3 žádosti o dotaci na pořízení technologií a strojů na zpracování a skladování vína. Výsledně z 3 žádostí prošly bodovým hodnocením 2 žádosti a podnik tak čeká velká investice a administrace těchto dvou projektů v období 2018-2019. Z pohledu do budoucna bude v rámci schválených projektů dostatečně zabezpečena potřebná nová technologie a podnik již nebude mít potřebu další investic v horizontu do 3 let. Nicméně dotační prostředky budou v rámci České republiky do roku 2020 pomalu klesat a již v 5 výzvě bylo pocítěno značné zvýšení konkurence z pohledu nedostatečné alokace k podanému množství projektů. Proto navrhuji podniku provést analýzu potřebných nových technologií a podat žádost o dotaci v co nejbližším otevřeném kole s tím, že v případě možnosti posune realizaci až na nejzazší datum. Tím si rezervuje a zajistí prostředky pro budoucí investice.

5.2 PGRLF

Podpůrný garanční a lesnický fond je jedním z těch jednodušších žádostí, co se týče pracnosti zpracování. Sledovaný podnik dosud nevyužil možnosti v rámci tohoto programu, a proto bych určitě doporučila využít úvěr z tohoto programu, který je možné souběžně podpořit technologie, která bude dotována i z programu rozvoje venkova. Jenom je nutné dát si pozor na podpisy, platby a objednávky zboží, které musí být až po podání žádosti na PGRLF.

5.3 PŘÍMÉ PLATBY

Přímé platby jsou v rámci sledovaného podniku využívány na nejvyšší možné úrovni a doporučuji pokračovat ve využívání poskytované podpory.

5.4 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA – METODA LEADER

Zemědělství podnikatelé, jako další možnost podpory, mají podporu v rámci Místních akčních skupin. Místní akční skupiny v minulém roce procházely náročným schvalovacím procesem, kdy jim byly schvalovány navrhované strategie, na základě kterých pak budou moci rozdělovat alokované finanční prostředky. Na konci minulého roku byly postupně schvalovány dané strategie spolu s výší alokovaných finančních prostředků a rozdělení jejich podpory v rámci jejich území. V půlce minulého roku začaly MAS vyhlášovat své první výzvy. Sledovaný podnik Víno s.r.o. patří do Místní akční skupiny MAS Horňácko a Ostrožsko, z.s., která již v rámci svého území vyhlásila 2 výběrová kola. V letošním roce je plánované otevření další výzvy, do kterých by mohl podnik podat žádost a získat finanční prostředky na své podnikání.

ZÁVĚR

V mé bakalářské práci jsem se zaměřila na zhodnocení problematiky zemědělského podnikání a dotací v agrárním sektoru. Nejprve bylo objasněno, kdo je považován za zemědělského podnikatele, jaká je právní legislativa zemědělského podnikání na území České republiky a jaké je rozdělení zemědělské výroby. Následně byla objasněna problematika účtování v zemědělském sektoru spolu s příklady zaúčtování. Dále byly představeny základní dotační tituly pro oblast zemědělství v rámci České republiky a v návaznosti na to byl popsán historický vývoj dotací v rámci Evropské unie se zaměřením na Českou republiku. V poslední řadě byl zanalyzován aktuální stav programovacího období 2014-2020 a jejich základních cílů do současnosti. V rámci praktické části byl zanalyzován stav z pohledu dotací ve vybraném zemědělském podniku, míra využití dotačních prostředků a bylo navrženo doporučení využití dotací pro daný podnik do budoucna.

Dotační prostředky jsou jednou z důležitých částí příjmů zemědělských podnikatelů. V rámci analýzy společnosti Víno s.r.o. bylo zjištěno, že dotační prostředky jsou ve výši více než 50 % celkového VH podniku a mají pro podnik velký význam. Z pohledu čerpání dotací je podnik aktivní a v posledních letech začal aktivně žádat o finanční prostředky i na investiční dotace z Programu rozvoje venkova. Současně bylo zjištěno, že podnik procházel ve sledovaných letech značným rozvojem a výsadbou nových vinic, což souviselo i s výší dotačních prostředků poskytovaných na restrukturalizaci a obnovu vinic. Bylo dosaženo cíle dané práce, kterým bylo zanalyzovat dosavadní využívání a čerpání dotačních prostředků v rámci sledovaného podniku a navrhnout aktuální dotační příležitosti pro podnik do budoucna. Na základě zjištěných skutečností bylo navrženo několik variant podpor, které by podnik mohl využít v programovacím období 2014-2020 a tím zrychlit rozvoj svého podnikání a zkrátit dobu investic a dalších nákladů na výrobu. Doufám, že informace zpracované v téhle bakalářské práci budou pro podnik užitečné a rozšíří podniku obzory týkající se vhodných dotačních titulů pro jejich podnik v následujících letech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Rostlinná výroba. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/roslinna-vyroba/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Dějiny zemědělství [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Dějiny_zemědělství

WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Geneticky modifikovaný organismus [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Geneticky_modifikovaný_organismus

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/zemedelstvi.html>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Jak začít podnikat v zemědělství. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/261965/Jak_zacit_podnikat_v_zemedelstvi.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Evidence zemědělského podnikatele. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/farmar/EZP/>

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 12 s. ISBN 978-80-7552-907-7. Dostupné také z: <http://obchod.wolterskluwer.cz>

HAD, Miloslav, Stanislav STACH a Luděk URBAN. *Česká republika v Evropské unii: členství, přínosy, výzvy: [stav k 18. 5. 2006]*. Praha: Linde, 2006, 200, 42-49 s. ISBN 80-7201-611-3. Dostupné také z: http://toc.nkp.cz/NKC/200610/contents/nkc20061684525_1.pdf

AION CS, s.r.o. © 2010-2018. ZÁKON §3. zakonyprolidi.cz [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218> Zákon §3

FIŠEROVÁ, Eva, CHALUPA, Rostislav, et. Al. ABECEDA účetnictví pro podnikatele 2008. 6. Vyd. Praha: ANAG, 2008. 447 s. ISBN 978-80-7263-450-7.

WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Společná zemědělská politika [online]. [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Společná_zemědělská_politika

WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Společná zemědělská politika [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Společná_zemědělská_politika

WIKIPEDIE: otevřená encyklopedie, © 2018. Společná zemědělská politika [online]. [cit. 2018-05-12]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Společná_zemědělská_politika

BUSINESSINFO© 1997-2018. Historie společné zemědělské politiky [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/historie-spolecne-zemedelske-politiky-5146.html>

FOJTÍKOVÁ, Lenka a Marian LEBIEDZIK. Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku. Praha: C.H. Beck, 2008. Beckova edice ekonomie. ISB. 978-80-7179-939-9.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2005-2018. Zemědělství. Euroskop.cz [online]. [cit. 2018-05-10]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/>

ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA. © 2016. Rozvoj venkova. Ec.europa.eu [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_cs

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Program rozvoje venkova na období 2014-2020. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-08]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

ZEMĚDĚLSTVÍ A ROZVOJ VENKOVA. © 2016. Rozvoj venkova. Ec.europa.eu [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_cs

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Přímé platby. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prime-platby>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. SAPS. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/saps>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Mladý zemědělec. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/mladyz>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Greening. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/greening>

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Platby na základě saps. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fzpravy%2Fplatby_na_zaklade_jz%2Fsaps%2Fvcs%2F1457094250990.pdf

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND. © 2013. Přejížděcí vnitrostátní podpory. Szif.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prechodne-vnitrostatni-podpory>

PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND. © 2018. O společnosti. Pgrlf.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/o-spolecnosti/>

PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND. © 2018. Programy. Pgrlf.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/programy/>

ÚČTOVÁNÍ.NET. © 2010-2018. Účtování dotací. Uctovani.net.cz [online]. [cit. 2018-05-11]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Uctovani-dotaci&idc=127>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. © 2009-2018. Program rozvoje venkova na období 2014-2020. Eagri.cz [online]. [cit. 2018-05-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

SVOBODA, Jaroslav, Jana LOSOSOVÁ a Radek ZDENĚK. *Zemědělské dotace v Evropské unii*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2017. ISBN 978-80-7552-919-0.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AEO	Agroenvironmentální opatření
ČR	Česká republika
D	Dal
DM	Dlouhodobý majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, European Agricultural Fund for Rural Development
EFF	Evropský rybářský fond
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EZ	Ekologické zemědělství
FAP	Faktura přijatá
GMO	Geneticky modifikované plodiny
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova, Horizontal Rural Development Plan
LFA	Méně příznivé oblasti
LPIS	Evidence využití půdy podle uživatelských vztahů
MAS	Místní akční skupina
MD	Má dáti
PGRLF	Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond
PRV	Program rozvoje venkova
SAPS	Jednotná platba na plochu
SOT	Společná organizace trhu
SZIF	Státní zemědělský a intervenční fond

SZP	Společná zemědělská politika
TOP-UP	Národní doplňková platba
VBÚ	Výpis z běžného účtu
VÚD	Vnitřní účetní doklad
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní zkušební ústav zemědělský
ZÚ	Zákon o účetnictví

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Historické milníky.....	32
Obrázek 2: Opatření PRV	42
Obrázek 3: Alokace jednotlivých oblastí PRV 2014-2020 (v %).....	45
Obrázek 4: Poměr jednotlivých dotací v podniku v roce 2016.....	56

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Účtování zvířat v oběžném majetku	19
Tabulka 2: Účtování zvířat v dlouhodobých aktivech	20
Tabulka 3: Klasifikace rostlinné výroby z hlediska přinášených užitků	23
Tabulka 4: Účtování nedokončené rostlinné výroby	24
Tabulka 5: Účtování pěstitelských ceků trvalých porostů	25
Tabulka 6: Účtování dotací	49
Tabulka 7: Účtování finanční dotace	50
Tabulka 8: Účtování provozní dotace	50
Tabulka 9: Stropy přímých plateb pro Českou republiku ve srovnání se Slovenskem a Rakouskem (v tis. EUR).....	52
Tabulka 10: Poskytnuté podpory v rámci Přímých plateb v letech 2015-2017 (v Kč).....	54
Tabulka 11: Poskytnutá výše podpor na restrukturalizaci a přeměnu vinic v letech 2015-2017.....	55
Tabulka 12: Poskytnutá výše podpor PRV	55
Tabulka 13: Účtování pořízení DHM	57
Tabulka 14: Hospodaření podniku v letech 2015-2016.....	57

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1: Rozvaha za rok 2016 Víno s.r.o.	70
PŘÍLOHA 2: výkaz zisků a ztrát za rok 2016 Víno s.r.o.	72

PŘÍLOHA 1: ROZVAHA ZA ROK 2016 VÍNO S.R.O.

Číslo položky a	Aktiva b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Mnulé úč.období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	1	54 440	-11 778	42 662	36 536
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2				
B.	Dlouhodobý majetek	3	36 121	-11 778	24 343	17 126
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4				
B.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	5				
B.I.2.	Ocenitelná práva	6				
B.I.2.1.	Software	7				
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva	8				
B.I.3.	Goodwill	9				
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10				
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehm.majetek a nedokončený dlouh. nehm.majetek	11				
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12				
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13				
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	14	36 121	-11 778	24 343	17 126
B.II.1.	Pozemky a stavby	15	10 510	-2 180	8 330	8 665
B.II.1.1.	Pozemky	16	670		670	670
B.II.1.2.	Stavby	17	9 840	-2 180	7 660	7 995
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	20 890	-8 599	12 291	7 371
B.II.3.	Oceňovací rozdíly k nabytému majetku	19				
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20	4 578	-999	3 579	1 088
B.II.4.1.	Pěstelské celky trvalých porostů	21	4 578	-999	3 579	1 088
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22				
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23				
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	24	143		143	2
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25	2		2	2
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	141		141	
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	27				
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládaná osoba	28				
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládaná osoba	29				
B.III.3.	Podíly - podstatný vliv	30				
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv	31				
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32				
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33				
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	34				
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	35				
B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36				
C.	Oběžná aktiva	37	18 319		18 319	19 405
C.I.	Zásoby	38	13 630		13 630	10 270
C.I.1.	Materiál	39	13 630		13 630	10 270
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	40				
C.I.3.	Výrobky a zboží	41				
C.I.3.1.	Výrobky	42				
C.I.3.2.	Zboží	43				

Číslo položky a	Pasiva b	Číslo řádku c	Stav v běžném účetním období e	Stav v minulém účetním období f
C.II.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	154		
C.II.7.	Závazky - podstatný vliv	155		
C.II.8.	Závazky ostatní	156	1 112	852
C.II.8.1.	Závazky ke společníkům	157	-308	73
C.II.8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	158		
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	159	195	145
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	160	79	67
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	161	1 159	522
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	162		
C.II.8.7.	Jiné závazky	163	-13	45
D.	Časové rozlišení pasiv	164	32	4
D.1.	Výdaje příštích období	165	32	4
D.2.	Výnosy příštích období	166		
	Kontrolní číslo (součet ř. 101 až 166)	199	192 001	166 823

PŘÍLOHA 2: VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT ZA ROK 2016 VÍNO S.R.O.

Označení a	Text b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	949	2 247
II.	Tržby za prodej zboží	2	27 932	22 752
A.	Výkonová spotřeba	3	16 337	19 299
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	15 001	6 421
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	5	367	12 277
A.3.	Služby	6	969	601
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7		
C.	Aktivace	8		
D.	Osobní náklady	9	3 426	2 031
D.1.	Mzdové náklady	10	2 666	1 528
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	760	503
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	691	446
D.2.2.	Ostatní náklady	13	69	57
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	2 979	1 989
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	2 979	1 989
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvale	16	2 979	1 989
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné	17		
E.2.	Úpravy hodnot zásob	18		
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	19		
III.	Ostatní provozní výnosy	20	2 122	2 803
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21		160
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	22		
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	2 122	2 643
F.	Ostatní provozní náklady	24	67	64
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25		
F.2.	Zůstatková cena prodaného materiálu	26		
F.3.	Daně a poplatky	27	59	59
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28		
F.5.	Jiné provozní náklady	29	8	5
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	8 194	4 419
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	31		
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládaná osoba	32		
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů	33		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	34		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	35		
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládaná osoba	36		
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	37		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	38		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39		
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládaná osoba	40		
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	42		
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	442	395

Označení a	Text b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládaná osoba	44	442	395
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	45		
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	16	354
K.	Ostatní finanční náklady	47	304	154
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	-730	-195
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	49	7 454	4 234
L.	Daň z příjmů	50	1 422	799
L.1.	Daň z příjmů splatná	51	1 422	799
L.2.	Daň z příjmů odložená	52		
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	6 042	3 425
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	54		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	6 042	3 425
*	Čistý obrát za účetní období	56	31 019	28 155
	Kontrolní číslo (součet řádků 01 až 56)	99	144 561	126 213